PRIMORSKI DNEVNIK

Poštnina plačana v gotovini Abb. postale I gruppo — Cena 60 lir — Leto XXIII. Št. 271 (6855) — TRST, četrtek, 16. novembra 1967

STRAHOVITA EKSPLOZIJA V SREDIŠČU VIDMA

4 mrtvi, nad 120 ranjenih, milijarda škode zaradi eksplozije v skladišču razstreliva

Več stanovanj uničenih - Vladni komisar Cappellini in predsednik deželnega odbora Berzanti v Vidmu - Zaporno povelje proti lastnikoma skladišča Vprašanje poslancev v parlamentu in odgovor podtajnika Ceccherinija

Razvaline velike lope, ki so se sesule na nova vozila. Inženirski oddelki čistijo prostor

VIDEM, 15. — Štirje mrtvi, nad sto ranjenih, od katerih več zelo hudo, ter skoraj milijarda lir škode; takšne so po prvih ocenah posledice strahovite eksplozije v središču Vidma, ki je nastala ob 8.30 zjutraj ter povzročila veliko razdejanje in paniko po vsem mestu in tudi v bližnji okolici, kjer so slišali močno eksplozijo.

Bili smo na kraju eksplozije ter priče razdejanja, ki ga more napraviti nekaj sto kilogramov razstreliva. Štirje so mrtvi, ranjenih okoli 120. Kako je mogoče, da se je nesreča pripetila, kdo je dal dovoljenje Francescu Perottiju, trgovcu z eksplozivom, da je hranil eksplozivne snovi v središču mesta? Kakor se je izkazalo, sploh ni imel dovoljenja. Kako je mogoče, da je to ostalo skrito?

Kakor menijo preiskovalne oblasti, je nesreča posledica malomarnosti Perottija in njegovega sina, ki nista smela imeti eksplozivnega materiala, ker nista dobila dovoljenja. Lokal, določen za skladišče, je sredi obljudenega področja. Gre za majhno zgradbo iz opeke na dvorišču za uradi podjetja v Ul. San Rocco.

Namestnik državnega pravdništva v Vidmu dr. Mellano je izdal zaporno povelje za Giacoma Perottija, starega 59 let, ki je pod nadzorstvom v civilni bolnišnici, kamor so ga sprejeli s prognozo 30 dni. Drugo zaporno povelje pa proti njegovemu sinu Francescu, ki ga do večera še niso našli. Zdi se, da je odpotoval davi po opravkih.

Oba sta obtožena nenamernega umora, nenamernih poškodb, nedovoljenega skladiščenja eksplozivov, ker nista prijavila eksploziva, krivde zaradi zrušenja zgradb in drugih nenamernih nesreč in nenamerne povzročitve škode.

Lastnika nista imela dovoljenja za skladiščenje eksplozivnega materiala. Bila sta samo predstavnika podjetja «Dinamite» iz Mereto di Tomba (Videm). Pred časom sta zaprosila dovoljenje v ta namen, da bi lahko imela eksplozivni material v baraki, toda dovoljenje je bilo odklonjeno. Zaradi tega sta sklenila zgraditi stavbo z vsemi varnostnimi določbami za shranjevanje eksploziva na področju Tavagnacco severno od Vidma na osamljenem kraju.

Zgradba, kjer je danes nastala eksplozija, je med vojno služila nemškim vojakom kot skladišče za tanke, pozneje pa cestni policiji iz Vidma, ki je do pred tremi leti imela tu svojo vojašnico.

Predsednik deželnega sveta Furlanije-Julijske krajine de Rinaldini je na seji sveta v Trstu poudaril potrebo hitre preiskave o nesreči in izrazil solidarnost žrtvam. Seja deželnega sveta je bila prekinjena kmalu po 12. uri, da svetovalci iz Vidma lahko odpotujejo v Videm in ugotovijo posledice nesreče.

Predsednik deželnega odbora Furlanije-Julijske krajine dr. Berzanti, ki je prisostvoval seji deželnega sveta, je zapustil dvorano, takoj ko je zvedel za nesrečo in je odpotoval v Videm. Odšel je v civilno bolnišnico, kjer se je podrobno zanimal o ranjencih ter se dolgo pogovarjal z družinskimi člani žrtev.

V Videm je prišel tudi vladni komisar dr. Cappellini.

Predsednik deželnega sveta de Rinaldini je poslal naslednjo brzojavko videmskemu županu prof. Cadettu: «Užaloščen zaradi hude nesreče, ki je zadela mesto, Vam tudi v imenu vseh deželnih svetovalcev izražam vso solidarnost in vas prosim, da tolmačite ta čustva vsem prizadetim in sporočite sožalje družinskim članom žrtev.»

Videmski občinski odbor se je nujno sestal in sklenil nakazati pet milijonov lir za prvo pomoč žrtvam nesreče. Popoldne je bila nova izredna seja občinskega odbora in so sprejeli druge izredne ukrepe za pomoč vsem, ki so zgubili stanovanje. 110 oseb, ki so zgubile stanovanje, so začasno namestili v nekem motelu «AGIP» in v nekem otroškem vrtcu.

Takoj ko sta zvedela za eksplozijo v Vidmu, sta poslanca Fortuna in Zucalli (PSI-PSDI) vprašala notranjega ministra, naj sporoči, ali je kdo odgovoren za nesrečo, in kdo. Dalje vprašujeta, ali je bilo izdano dovoljenje za skladišče eksploziva, in kakšne določbe so se eventualno kršile, in če so bile kake pomanjkljivosti s strani nadzornih uradov. Dalje sprašujeta, kakšni nujni ukrepi so bili sprejeti v korist prizadetih družin in kaj se namerava storiti za povračilo velike škode.

Podtajnik v notranjem ministrstvu Ceccherini je na zahtevo številnih poslancev sporočil podrobnosti o eksploziji. Predstavnik vlade je potrdil, da so bile štiri smrtne žrtve in da je materialna škoda ogromna. Drugih 121 oseb je bilo ranjenih; od teh so jih 75 sprejeli v bolnišnico. 35 stanovanj je onesposobljenih za bivanje in stanovalce so namestili v zasilnih stanovanjih.

Podtajnik Ceccherini je izjavil, da podjetje gradbenega materiala, kjer je nastala eksplozija, ni imelo licence za skladišče in tudi ne za prevažanje eksplozivnega materiala. Pristojne oblasti so celo zavrnile prošnjo za skladišče eksploziva v neki bližnji občini.

Sodna oblast je že izdala zaporno povelje proti lastniku podjetja, ki se skriva. Oče lastnika podjetja, ki je pomagal sinu, je v bolnišnici, kjer ga stražijo policijski agenti.

Podtajnik Ceccherini, predsednik poslanske zbornice in posamezne skupine so izrazili obžalovanje zaradi nesreče in solidarnost z družinskimi člani žrtev.

(Nadaljevanje na 5. strani)

NOVI HUDI UDARCI ZA AMERIŠKO VOJSKO V VIETNAMU

Dva močna napada na oporišče Dak To Vdor partizanov v mesto Kontum

Demonstracije proti vojni ob obisku Deana Ruska v New Yorku

SAJGON, 15. — Osvobodilne čete so davi začele obstreljevati z minometalci letališče ameriškega oporišča Dak To na osrednji planoti. Uničeni sta bili dve veliki prevozni letali «C 130 Hercules». Bencin iz rezervoarjev letal se je vnel in plameni so švigali v zrak več sto metrov. Nastala je eksplozija na kupih izstrelkov blizu letal. Osvobodilne sile so streljale iz razdalje poldrugega kilometra.

Popoldne so osvobodilne sile znova obstreljevale z minometi to letališče z bližnjih gričev. Številne granate so padle na letališče, ki so ga močno poškodovale. Zadeti sta bili veliko skladišče streliva in skladišče goriva. Dolgo časa so se slišale eksplozije izstrelkov. V skladišču je bilo strelivo potrebno za tisoče ameriških vojakov, ki delujejo na tem področju. Med današnjim obstreljevanjem so bili ranjeni trije južnovietnamski vojaki in en ameriški.

Dve uri pred jutranjim bombardiranjem so osvobodilne sile izvršile napad na Kontum, ki šteje približno 20.000 prebivalcev in je oddaljen 40 kilometrov od Dak To. Posrečilo se jim je vdreti v notranjost važnega vladnega centra. Partizani so razstrelili štiri poslopja, med katerimi tudi pokrajinsko poveljstvo. Predstavnik sajgonske vlade je izjavil, da so izgube med vladnimi vojaki «rahle».

Poveljnik ameriških čet na tem sektorju je izrekel mnenje, da današnji napadi pomenijo začetek obsežne ofenzive.

Včeraj so partizani sestrelili tri ameriške helikopterje na raznih krajih Južnega Vietnama. V enem od teh incidentov je zgubil življenje poveljnik tretje divizije mornariških strelcev general Hochmuth, ki ga bo nadomestil general Tompkins.

Predsednik Johnson je odpovedal kosilo, ki bi ga moral imeti v Beli hiši skupno z glavnimi predstavniki vlade in s tremi glavnimi ameriškimi osebnostmi v Južnem Vietnamu (poslanik Bunker, vrhovni poveljnik ameriških čet general Westmoreland in ravnatelj programov za pomirjenje Robert Komer). Predstavnik Bele hiše je izjavil, da poslanec Bunker ni mogel priti na kosilo, ker je bil zadržan drugje. Sprejel pa ga bo pozneje predsednik Johnson z generalom Westmorelandom in Komerjem. Še danes bo pri Johnsonu plenarna konferenca.

General Westmoreland je ob prihodu v Washington izjavil, da so v vietnamski vojni napredovali in da je vlada obljubila, da bo poslala še druge vojake, kolikor mogoče kmalu. Med svojim zadnjim obiskom v Washingtonu je Westmoreland dobil obljubo, da se bo število ameriških vojakov zvišalo na 525 tisoč do 30. junija prihodnjega leta.

Na vprašanje, ali je možnost premirja za božič in novo leto ter za južnovietnamsko novo leto, je pokazal Westmoreland nezadovoljstvo s tako možnostjo. Izjavil je tudi, da niso bili sprejeti nobeni sklepi glede morebitne prekinitve bombardiranja Severnega Vietnama. Bela hiša je med tem zanikala, da namerava Johnson odstaviti generala Westmorelanda.

Bivši general James Gavin pa je po obisku v Vietnamu izjavil, da bi se morala ameriška navzočnost v Vietnamu končati kolikor mogoče kmalu na podlagi razumnih pogajanj. Dejal je, da vojna v Vietnamu v veliki meri prispeva k poslabšanju v ameriški družbi in odvrača pozornost od Srednjega vzhoda, t.j. od sektorja, «kjer bi Sovjetska zveza nekega dne lahko obkolila obrambe NATO». V zvezi s svojim obiskom v Vietnamu je Gavin izrekel prepričanje, da vietnamsko ljudstvo želi mir bolj kakor vsako drugo stvar.

NEW YORK, 15. — Nad tri tisoč oseb je danes demonstriralo proti vojni v Vietnamu pred hotelom Hilton v New Yorku, kamor je prišel ameriški državni tajnik Dean Rusk. Hotel je zastražilo 2000 policajev, ki so se spopadli z demonstranti. Demonstracije so se nadaljevale ves čas, ko je Dean Rusk govoril v hotelu ob zaključku večerje, ki jo je priredilo združenje za zunanjo politiko.

Demonstranti so odšli pred sedež Združenih narodov, kjer so demonstrirali proti vojni v Vietnamu. Druga skupina pa se je spopadla s policijo v bližnjih ulicah. Demonstranti so metali na policaje kamenje, jajca, steklenice in druge predmete. Aretirali so 50 demonstrantov. Demonstracija se je nadaljevala, ko sta Rusk in njegova žena zapustila v spremstvu policije hotel.

Rusk je v svojem govoru trdil, da bi bil pripravljen iti kamor koli za začetek mirovnih pogajanj. Dejal je, da so ZDA pripravljene začeti brezpogojno pogajanja o pogojih.

Zagovarjal je ameriške obveznosti v jugovzhodni Aziji in dejal, da bi bilo nevarno ravnati s podpisanimi pogodbami kot «s kosi papirja», ker se bi s tem pokazalo, da «naše pogodbe o varnosti nimajo pomena, ki izhaja iz njihove vsebine».

Izjavil je, da ameriška vlada že več let skuša začeti s Kitajsko pogajanja o izmenjavi znanstvenikov, zdravnikov in študentov, izmenjavo meteoroloških informacij in informacij o kmetijskih zadevah. Dodal je, da je Peking vsakikrat odgovoril, da nima kaj diskutirati, dokler Američani ne zapustijo Formoze.

BEOGRAD, 15. — Za praznične dni za državni praznik 29. november uvajajo jugoslovanske železnice na progi Beograd - Trst - Beograd izreden vlak. Iz Beograda bo vlak odhajal vsak dan od 24. novembra do 1. decembra ob 17.49 s prihodom v Zagreb ob 0.10, v Ljubljano ob 2.56 in v Trst ob 3.30. Iz Trsta pa bo vlak odhajal vsak dan od 25. novembra do 2. decembra ob 21.30 s prihodom v Ljubljano ob 1.50, v Zagreb ob 4.10 in v Beograd ob 10.07. Vlak bo imel I. in II. razred in ležalne vagone.

ZELO VERJETNO V PRIČETKU PRIHODNJEGA LETA

Po naglem postopku v senatu razprava o volilnem zakonu v deželah

Spori o programu dela v poslanski zbornici - Seja ministrskega sveta - Stavka uslužbencev finančnih uradov - Življenjski stroški so narasli za 2,8 odstotka

RIM, 15. — Senat je odobril nagel postopek za pripravo zakona o volitvah v deželne svete, s čimer se bo potreben čas za razpravo v komisiji zmanjšal za polovico in bo treba za to samo še kak mesec dni. Ker bodo zakonski predlog izročili senatu 9. decembra, se lahko predvideva, da bo senat pričel kljub božičnim in novoletnim počitnicam obravnavati ta kritični zakonski predlog v začetku januarja.

Razprava o sklepu, da se postopek skrajša, je bila dokaj vroča, ker so liberalci in misini potegnili na dan že vse znane argumente in so že sedaj skoro pričeli z zavlačevanjem. Podobna je bila tudi razprava ki je razpravljal o vrsti upravnih vprašanj, katera se po večini nanašajo na Sicilijo, in je bil za to prisoten tudi predsednik deželne vlade Carollo. Med ostalimi važnejšimi predlogi je zakonski predlog o podaljšanju poviška IGE, ki so ga sprejeli 15. novembra 1964, o ustanovitvi univerze v Kalabriji, o pomoči ribiškemu ladjevju in o konvencijah z državnimi pomorskimi družbami PIN.

Zaključilo se je zasedanje vsedržavnega sveta KD, ki je sprejel nov statut stranke, tako da se bo kongres že vršil v okviru teh sprememb, in je zasedanje pravzaprav predstavljalo zadnjo tehnično pripravo za kongres.

Danes se je pričela stavka uslužbencev osebja finančnih ministrstev za nedoločen čas, ker zahtevajo uslužbenci izenačenje plač. Sedaj je namreč pri tej upravi kar 26 različnih sistemov, tako da se ustvarjajo povsem različni delovni pogoji za iste dolžnosti. Vlada pa je zahteve sindikatov prizadetih uslužbencev zavrnila, ker se sedaj razpravlja na splošno o reformi državne uprave, in ker zahtevajo izenačenje na osnovi najvišjih prispevkov in za kritje omenjajo zvišanje «posebnih prispevkov», ki jih plačujejo upravičenci do storitev, za kar pa je predvidena ukinitev.

Generalni inkeds cen na debelo je dosegel septembra 99,9 (osnova stanje 1966. leta 100) in je bil za 0,7 odst. višji ko istega meseca lanskega leta. Indeks cen na drobno pa je dosegel 104.6 in je bil za 0,4 odst. višji kot v istem lanskem mesecu. Vsedržavni indeks življenjskih stroškov, ki ga računajo na osnovi izdatkov tipične družine, je znašal 102,7 in je bil za 2,8 odst. višji kot istega lanskega meseca.

med predsedniki skupin senata, ki so se dogovorili, da bo senat v soboto pričel obravnavati proračun, bo to razpravo nadaljeval v ponedeljek do vključno srede, ker se v četrtek prične demokristjanski kongres, in bo nato razpravo nadaljeval do 7. decembra, ko bi se morala zaključiti. Potem pa bodo govorili o reformi bolnišnic.

Program dela je bil v ospredju tudi v poslanski zbornici, kjer pa predsedniki skupin niso prišli do nobenega kompromisnega zaključka, saj so na dnevnem redu številni važni zakoni, za katere vsi hočejo, da bi bili sprejeti še v sedanji poslovni dobi. Zato se je sestanek končal z edinim mogočim zaključkom, da bodo v zbornici razpravljali o bodočem delu poslanske zbornice, kar dobiva s tem tudi pomemben politični značaj.

Na današnji seji senata so poleg tega izvolili za podpredsednika senatorja mešane skupine Renata Chaboda, ki je bil izvoljen na listi Union Valdôtaine na področju Aoste.

Senat je odobril norme, ki spreminjajo način izvolitve ustavnih sodnikov, tako da ne bodo zamenjali istočasno vseh sodnikov. Zakon je bil sprejet soglasno in je pravomočen.

Danes se je sestal ministrski svet,

PRED VOJAŠKIM SODIŠČEM V ATENAH

Pričela se je razprava proti 31 obtožencem

Različni verziji sodišča in notranjega ministra o zdravju Teodorakisa V «patriotični fronti» so sodelovali pripadniki levice, centra in celo desnice

ATENE, 15. — Danes se je pričel pred atenskim vojaškim sodiščem proces proti 31 članom «patriotične fronte», ki jo je po obtožnici vodil znani skladatelj Teodorakis. Pred dnevi se je govorilo, da njegovega imena na tem procesu ne bodo omenjali, danes pa ga je predsednik imenoval na prvem mestu med obtoženci.

Razlog za njegovo odsotnost pa je še vedno skrivnosten. Na sodišču je bilo predloženo zdravniško poročilo o njegovi bolezni in da torej zaradi tega ne more biti prisoten, ker se govori o resni bolezni in o «prekomatoznem stanju». Znani general Patakos pa je te vesti zanikal, češ da Teodorakis boluje za sladkorno boleznijo in da ga zdravijo z insulinom ter da ni govora o «komatoznem» stanju ter končno, da so hoteli sodniki ločiti odgovornosti, da bi bolje preučili razne struje v patriotični fronti.

Pred petimi vojaškimi sodniki — polkovnikom in štirimi majorji — je torej 31 obtožencev, med katerimi tudi enajst žensk, od katerih ima najmlajša komaj 21 let. Obtožnica pravi, da je «patriotska fronta» komunistična organizacija, vendar pa sodelujejo v njej tudi vidne osebnosti bivše stranke centra in celo desnice.

V začetku razprave so zahtevali odvetniki obrambe, da se proces prekine, češ da celotna obtožnica temelji na izjavah Teodorakisa, katerih pa niti ne poznajo, poleg tega pa so zahtevali, da je prisoten tudi Teodorakis. Sodišče je zavrnilo zahtevo in prekinilo razpravo samo za dve uri, da so lahko odvetniki na hitro prečitali nekatere izjave obdolženega glasbenika.

Po teh zapiskih je baje Teodorakis povedal podrobnosti o organiziranju «patriotske fronte», ki se je prvič sestala 30. aprila. Vodilni odbor so baje sestavljali Silva Akritas, Joannis Leoludas, Konstantin Filinis in še vedno na svobodi novinar Georges Votsis. Filinis, ki je komunist, je baje imel glavno vlogo in je edini poznal načrt vstaje. Votsis pa se je ukvarjal predvsem s širjenjem vesti tujemu tisku. Vsi so sodelovali pri tiskanju in širjenju ilegalnega lista «Nea Hellada», delili propagandne letake in zbirali potrebna sredstva. Iz Pariza pa so baje prejeli enkratni prispevek 3.000 dolarjev. Vedno po teh izjavah, ki jih pripisujejo Teodorakisu, so baje hoteli vreči vojaško vlado, vendar pa ne istočasno spremeniti obstoječ družbeni red v Grčiji.

Draganovićeva tiskovna konferenca

BEOGRAD, 15. — Katoliški duhovnik, bivši profesor zagrebške teološke fakultete dr. Krunoslav Draganović, ki se je 16. septembra prostovoljno vrnil v Jugoslavijo iz emigracije, kjer je več let vodil sovražno propagando proti svoji domovini, je danes v Sarajevu pred okrog 20 tujimi in domačimi novinarji, ki so se želeli osebno razgovarjati z njim, ponovno potrdil, da se je v Jugoslavijo vrnil prostovoljno in da se je za ta korak odločil po dolgem premišljanju.

Draganović je zanikal kot «fantastične kombinacije» vse vesti, ki se še vedno razprodajo v inozemstvu o njegovi vrnitvi. Vse te vesti so brez vsake podlage, je dejal Draganović in dodal, da je izjava emigrantskega voditelja dr. Jelića samo plod njegovih kombinacij. Na vprašanje, zakaj je tako dolgo odlašal svojo vrnitev v Jugoslavijo in da je v svoji izjavi poudaril, da je bil osnovni razlog za to demokratizacija in humanizacija jugoslovanske družbe, je Draganović priznal, da njegov sklep o vrnitvi, ki ima tudi politični aspekt, ni bil lahek. Dodal je, da se o sami vrnitvi ni posvetoval s cerkvenimi predstojniki, niti ni skušal stopiti v stik z avstrijskim veleposlaništvom, ker ni imel za to razloga. Draganović je namreč dobil avstrijsko državljanstvo, ostal pa je še nadalje jugoslovanski državljan, ker ni dobil črtanega državljanstva in niti mu ni bilo jugoslovansko državljanstvo odvzeto.

NENADNA ZAOSTRITEV NA CIPRU

Sedemurno streljanje med Grki in Turki

Turška in grška vojska v pripravljenosti

NIKOZIJA, 15. — Danes je v vasi Aios Teodoros na južnem Cipru nastalo streljanje med Turki in patruljo narodne straže. Skupine Turkov so streljale tudi na narodno stražo v turški vasi Kofinu na cesti Limasol-Nikozija.

V Atenah krožijo govorice, da so nekatere enote vojske v pripravljenosti. V Ankari pa pravijo, da so grški vojaki na Cipru zasedli nocoj dve turški vasi. Sklicali so izredno sejo turške vlade, katere se je udeležil tudi načelnik glavnega štaba ter vrhovni poveljniki treh vrst vojske. Turško zunanje ministrstvo pravi, da grške čete na Cipru niso poslušale opozoril in diplomatskih korakov Združenih narodov.

V Ankari so nocoj sporočili, da so vse turške oborožene sile v pripravljenosti, opolnoči pa je še trajala izredna seja turške vlade, ki so jo bili sklicali zaradi nenadne napetosti na Cipru. V treh glavnih turških letalskih oporiščih vlada neobičajna dejavnost.

Spopadi med grškimi in turškimi silami na Cipru v dveh vaseh nedaleč od Nikozije so trajali sedem ur. Streljanje se je končalo ob 20. uri po italijanskem času. Na otoku vlada velika napetost.

Poveljnik sil OZN na Cipru general Martola se je sestal s predsednikom Makariosom in se z njim dolgo posvetoval.

KRATKA SEJA VARNOSTNEGA SVETA

Nadaljujejo se posvetovanja o morebitni soglasni resoluciji

Brazilija in Argentina sta umaknili svojo resolucijo - Pred novim arabskim sestankom na vrhu - Eškol govori o četrti vojni

NEW YORK, 15. — Varnostni svet OZN je danes nadaljeval razpravo o Srednjem vzhodu. Delegati Brazilije in Argentine, ki so imeli predložiti načrt resolucije, so se temu odrekli.

Prvi govornik je bil glavni tajnik sirskega zunanjega ministrstva, ki je izjavil, da se Sirija ne bo nikoli podredila napadu in ne bo nikoli priznala rezultatov izraelskega napada.

Britanski delegat lord Caradon je pozval varnostni svet, naj še do konca tedna sprejme soglasno resolucijo, ki naj odpre pot pravični in mirni rešitvi. Predlagal je odložitev dela varnostnega sveta do jutri zvečer ali do petka zjutraj, da se končajo sedanja posvetovanja.

Caradon je izrekel prepričanje, da je sporazum mogoč in tudi blizu, ker po njegovem mnenju stališča, ki so jih zavzele razne delegacije, si niso v nasprotju, temveč so komplementarna. Arabci hočejo umik izraelskih čet in Izraelci hočejo rešitev, ki naj pripelje do trajnega miru. Caradon je pripomnil, da imajo oboji prav in njih zahteve sestavljajo eno samo celoto.

Dalje je Caradon izjavil, da mora varnostni svet izkoristiti sedanjo priložnost, da se zadeva spravi na pot miru.

Za Caradonom je govoril ameriški delegat Goldberg, ki je izjavil, da ameriška resolucija temelji «na zamisli skrbno uravnovešenih obveznosti med strankami ter želi zadovoljiti težnje in življenjske koristi vseh». Sovjetski predstavnik Kuznjecov je ponovno obtožil zahodne države, da ovirajo naglo delo varnostnega sveta. Izraelski zunanji minister Eban pa je izjavil, da hočejo Arabci umik izraelskih čet brez pogajanj, brez sprave ali priznanja izraelske države. Delo varnostnega sveta se bo nadaljevalo jutri zvečer.

«Al Ahram» piše, da bo v kratkem zelo verjetno sestanek arabskih vladarjev in državnih poglavarjev. Na tem vrhu bodo razpravljali o razvoju na srednjem vzhodu po konferenci v Kartumu.

List poroča dalje, da je predsednik Naser predsedoval včeraj važni seji, posvečeni razvoju krize na Srednjem vzhodu. Sestanku, ki je trajal več ko tri ure, so prisostvovali tudi najožji Naserjevi sodelavci. Takoj po sestanku je Naserjev svetovalec za zunanje zadeve Elfeki stopil po telefonu v stik z zunanjim ministrom Riadom, ki je sedaj v New Yorku, kjer prisostvuje sejam varnostnega sveta.

Naser je včeraj sprejel sovjetskega poslanika Vinogradova. Ta se je poleg tega pogovarjal z egiptovskim ministrom za obrambo. Minister za narodno usmerjanje pa je sprejel poslanike Malija, Gvineje, Mavretanije in Konga, katerim je obrazložil stališče ZAR do sedanje razprave v OZN.

Predsednik izraelske vlade Levi Eškol je govoril danes generalom v Jeruzalemu. Med drugim je izjavil: «Trikrat smo se borili proti našim sosedom in nobena od teh vojn ni bila podobna prejšnji. Zato imamo razloge za domnevo, da četrta vojna — upamo, da je ne bo — ne bo enaka šestdnevni vojni. Zaradi tega nas slava ne sme uspavati. Izrael, čeprav se bori za zaželeni mir, mora biti pripravljen na vsako morebitnost.»

RIM, 15. — Kasacijsko sodišče je zavrnilo pritožbo tako Ippolita kot javnega tožilstva proti sodbi prizivnega sodišča, ki je Ippolita obsodilo na pet let in tri mesece zapora. Ippolito je že odsedel dve leti, dva meseca in 20 dni v zaporu, 12 mesecev znaša amnestija ob 20. obletnici republike, tako da bo moral v zapor za dobro leto dni. Vendar pa je verjetno, da bo zaprosil za pomilostitev predsednika republike.

V HRIBOVSKIH VASEH BENEŠKE SLOVENIJE

Centralizacija škoduje vzgoji malčkov in šolarjev osnovnih šol

Zaradi stalnega upadanja števila prebivalstva, se zapirajo krajevne osnovne šole in otroški vrtci, a malčke prevažajo vsak dan v centralizirane ustanove, kjer se otroci ne znajdejo

Emigracija ne samo spraznjuje hiše, zasipa s plevelom opuščene njive, ampak tudi redči klopi po cerkvah in v šolskih učilnicah.

Cela vrsta vasi, kjer najbolj divja razseljevalna povodenj emigracije, ima čedalje manj otrok za otroške vrtce in pa za osnovne šole. Zapirajo se zato zaradi pomanjkanja otrok otroški vrtci in šole.

Ponekod je še nekaj otrok, toda ne dovolj. Zato so razredi slabokrvni z malo otrok. Vseh otrok na celi šoli z vsemi razredi je komaj za slabo šolo. Zato so začele nekatere občinske uprave v hribovskih vaseh vpeljavati nov sistem centraliziranja šolskega pouka. Gradijo v glavnih občinskih krajih velike moderne šole, a zapirajo hribovske šole v oddaljenih vaseh in vozijo otroke v enotno centralizirano šolo. Po sodobnih pedagoških kriterijih naj bi bil pouk v takih velikih šolah z otroki iz celotnega okoliša pri večjem številu učiteljskega osebja in drugih učnih sredstev boljši kot na enorazrednicah.

S takim pojavom centraliziranega pouka imamo opraviti v Beneški Sloveniji v tistih občinah, kjer ležijo v ravnini mestna občinska središča, a imajo v zaledju hribovske vasi, ki v njih živi prebivalstvo s slovenskim materinim narečjem. Tak primer je značilen pri Nemah. Frakcija Torlan je padla pri štetju l. 1961 na 387 prebivalcev, Krnice na 207, Kanalič na 84, Černeja na 463. V vseh teh frakcijah je samo v desetletju od 1951 do 1961 število prebivalstva padlo za dobro tretjino, v zadnjih desetletjih pa več kot za polovico. Sicer pa so tudi same Neme padle od nekdanjih 6.000 prebivalcev na 3.599 pri štetju l. 1961. Svoje izpraznjene učilnice so Neme zamenjale s čisto novimi učilnicami v novi šolski palači, ki jih polnijo v centraliziranem občinskem pouku s preostalimi učenci Nem in še učencev iz gorskih frakcij. Zato so zaprli šole v Černeji, Torlanu. Še prej pa so zaprli šole zaradi premalega števila otrok v najbolj zapuščenih in najbolj razseljenih krajih v hribih: v Kanaliču in v Krnicah. Podobna usoda čaka gorsko frakcijo Vižont z njenimi vasmi Tamar, Vigant, Vižont in Vas. Niso pa centralizirali samo osnovnošolskega pouka, ampak tudi vzgajanje malih otročičkov od 3 do 6 let v otroških vrtcih. Ustanovili so v Nemah osrednji otroški vrtec, kamor vozijo, kolikor se pač da s tako malimi otroki, otroke iz sosednih vasi.

Uspehi naj bi bili zelo veliki pri vzgajanju v otroškem centraliziranem vrtcu in v osrednji centralizirani osnovni šoli. Posebno se hvalijo reformatorji s tem, da živijo mali otroci in osnovnošolski učenci velik del dneva skupaj ter da se jim obzorje širi ker živijo v širšem ozračju in okolju, kot pa med ozkimi domačimi stenami male vaške učilnice.

Te trditve držijo pa samo deloma za otroke in učence istega materinega narečja. V takih primerih velike moderne učilnice z raznimi predmetnimi učitelji s pomočjo sodobnih učil res dosegajo večje uspehe, ki pa tudi le deloma odtehtajo večje napore, ki so jim podvrženi posebno mali otroci, ker se morajo zjutraj, tudi v zimskem času, voziti v osrednji vrtec, v osrednjo osnovno šolo, in popoldne po pouku spet nazaj v svoje oddaljene vasi.

Že sami tisti otroški vrtci z otroki, ki vsi govorijo eno materino narečje, na primer slovensko, so prava muka za vrtnarico, še bolj pa za otroke, ko morajo kar nenadoma poslušati tujo nematerino govorico. Še hujše je antipedagoško stanje v centraliziranem otroškem vrtcu, kjer so otroci iz mestnega središča, kjer je materin jezik italijanščina ali furlanščina, gorski otroci pa nerodni in preplašeni govorijo svoje slovensko materino narečje in so zato izpostavljeni diskriminacijskemu ravnanju, saj izpadejo kot neinteligentni, kot taki, ki zaostajajo, ker jih pač obdelujejo pri igri in petju z nerazumljivim ali le delno razumljivim nematerinim jezikom. Neme niso izoliran pojav, ampak gre v emigrantski pokrajini za splošen pojav, ki prinaša obilo gorja mlademu slovenskemu naraščaju v javnih vzgojnih ustanovah.

A. R.

Na dnevnem redu odlaganje radioaktivnih smeti

CHERBOURG, 15. — Vprašanje odlaganja radioaktivnih odpadkov francoskih atomskih središč do sedaj še niso rešili. Pred leti so menili, da bi odlagali te odpadke v Sredozemskem morju blizu obal Korzike. Zgodilo pa se je, da so temu načrtu nasprotovali poslanci tega otoka in tako je načrt propadel.

V zadnjem času je družba «Infratom», podružnica velike tovarne «Potasse D'Alsace» predlagala, da bi se zgradilo podjetje za predelavo odpadkov nekaterih atomskih središč v Cotentinu in Baubigny ter da bi se s tem omogočilo «pokopavanje» teh odpadkov na nekem odseku blizu Rta La Hague. Toda tudi v tem primeru so krajevni predstavniki ostro protestirali proti tej nameri. Krajevne oblasti so sporočile, da se strinjajo z namero, da bi se v bližini Rta La Hague «pokopavalo» atomske odpadke podjetij, ki delajo v njihovem okolišu, toda izključujejo, da bi se na tistem področju odlagali odpadki iz drugih atomskih central.

Angleški poslanec Anthony Grant spremlja Italijanko Tamaro Barone in Turkinjo Nese Yazicigil (tekmovalki na natečaju za izbiro «lepotice sveta») pri ogledu palače angleškega parlamenta

Maria Callas in grški brodar Onassis na plesu. Grški finančni mogotec je včeraj zanikal vest, da se je poročil s slovito operno pevko

NA POBUDO ŽIDOVSKEGA CENTRA NA DUNAJU

Aretiran v Ciudad de Panama nacistični zločinec Mueller

Zahodnonemške oblasti so zahtevale izročitev bivšega poveljnika gestapa v Berlinu - Neki belgijski državljan je posredoval odločilne podatke o istovetnosti nacističnega zločinca

ZAHODNI BERLIN, 15. — Glasnik ministrstva za pravo v zahodnem Berlinu je sporočil, da so v mestu Ciudad de Panama aretirali nekega moškega, ki so ga verodostojne priče identificirale za Heinricha Muellerja, se pravi enega izmed najbolj razvpitih nacističnih zločincev v zadnji vojni. Zahodnonemški glasnik je pripomnil, da so zahodnonemške oblasti sodelovale pri aretaciji tega zločinca. Panamske oblasti so namreč aretirale Muellerja na pobudo državnega pravdnika v zahodnem Berlinu, ki je vodil preiskavo v zvezi s kriminalno dejavnostjo tega nacističnega zločinca. Zahodnonemške oblasti so baje že zahtevale, naj jim panamske oblasti izročijo Muellerja.

Proslulega generala SS Muellerja so videli zadnjič v Hitlerjevem bunkerju nekaj dni pred koncem zadnje svetovne vojne. V zahodnem Berlinu je tudi na pokopališču grob z Muellerjevim imenom, toda na splošno je prevladovalo mnenje, da bivši SS general in poveljnik gestapovskih edinic v Berlinu ni še umrl. Muellerja so razglasili za vojnega zločinca in več dežel je že zahtevalo, da ga jim izročijo.

Vest o Muellerjevi aretaciji je prišla nekaj dni potem, ko so nekateri funkcionarji osrednjega urada za preiskovanje nacističnih zločinov v Ludwigsburgu zvedeli od judovskega središča za razkrivanje nacističnih zločincev, ki mu predseduje Simon Wiesenthal, da se Mueller skriva nekje v Srednji Ameriki.

Pred nekaj dnevi je javni tožilec zahodnega Berlina zaslišal nekega belgijskega državljana (čigar identiteta še ni znana). Ta je izjavil, da v Ciudad de Panama živi neki človek, čigar osebne značilnosti popolnoma odgovarjajo opisu bivšega nacističnega krvnika. Belgijski državljan je razpolagal z nekaterimi slikami esesovskega generala. Identiteta moškega, ki so ga zasačili v Ciudad de Panama, s hitlerjevskim generalom so ugotovili tudi na podlagi pričevanja drugih oseb ter izsledkov strokovnjakov, ki se ukvarjajo z grafologijo. Vse te preiskave so se vršile v Berlinu in v Muenchnu v prisotnosti javnega tožilca.

Muellerjeva žena Sophie živi namreč v Muenchnu. V prvih dneh tega meseca so policijske oblasti aretirale dva Juda, ki sta se prikradla v njeno stanovanje ter opravila temeljito preiskavo. Gre za dva izraelska državljana, ki sta uradnika pri ministrstvu za delo izraelske republike. Aretirana Juda sta izjavila, da sta se hotela prepričati, če je Mueller še živ. Zdi se, da so judovski organi nekakšne zasebne policije dosegli pomemben uspeh s tem da so zagotovili pravici še enega izmed toliko vojnih zločincev.

Zdi se, da se je požar razplamtel v kuhinji, kjer je gorela bencinska peč. Ko so gasilci prišli do stanovanja, so zublji že popolnoma uničili kuhinjo. Pri gašenju je eden izmed gasilcev izgubil življenje, a neki drugi je dobil hude poškodbe.

Nesrečna mati, ki je izgubila štiri otroke, se je le slučajno rešila. Sosedje so jo namreč pregovorili, da je skočila z okna svojega stanovanja. Ženska je stoječ na oknu vpila, da se ji ni posrečilo najti nesrečnih otročičkov.

Žaloigra se je zaključila, ko se je oče vrnil domov. Stanovanje je bilo že vpepeljeno in iz pogorišča so gasilci reševali samo posmrtne ostanke nesrečnih otrok.

RIM, 15. — Zelo verjetno bo papež Pavel VI. prihodnjo nedeljo spregovoril vernikom z okna svoje zasebne sobe. Možnost papeževega nastopa v javnosti pogajajo seveda njegovi splošni zdravstveni pogoji. Gotovo pa je, da papež vstane vsak dan s postelje. Tudi zdravniki, ki so stalno spremljali pooperacijski potek bolezni, so začeli občasno zapuščati vatikanske prostore. V prejšnjih dneh je papež Pavel VI. sprejel nekatere svoje sorodnike.

VOLILNA BITKA V ZDA

Shirley Temple pogorela na volitvah

Neuspeh slovite filmske igralke je treba pripisati nepopularnosti vojne v Vietnamu

SAN MATEO (Kalifornija), 15. — Znana bivša filmska igralka Shirley Temple, ki je pred kratkim kandidirala za mesto poslanke v ameriškem parlamentu, je izgubila bitko. Na volitvah jo je namreč prekosil 44-letni Paul McCloskey, ki pripada republikanski stranki (prav tako kot Templejeva).

Tudi Templejeva je nastopila v okviru volilne kampanje kot pobornica neizprosno trdne politične linije glede vojne v Vietnamu. Tudi njen politični nasprotnik je v določeni meri podpiral vladno politiko, toda na kraju je vendarle izjavil, da je vojna v Vietnamu zgrešena in da se jo vodi v «zgrešenem času».

Spričo tega se lahko ugotovi, da je Templova pogorela, ker povprečni Američan ne «čuti» vojne na Daljnem vzhodu.

«SURVEYOR 6» NA MESECU

Nove raziskave na Lunini površini

Zaskrbljenost povzroča «Surveyor 5», ki je utihnil kmalu potem, ko je pristal kakih 500 km. daleč od sedanje opazovalne postaje

PASADENA (Kalifornija), 15. — Ameriška Lunina sonda «Surveyor 6» je včeraj opravila vrsto raziskav glede kemične sestave Lunine površine. Znižanje površinske temperature zemeljskega satelita je namreč dovolilo razne preizkuse, ki niso bili mogoči v trenutku, ko je Sonce z največjo silo ogrevalo Mesec.

Ameriški učenjaki trdijo, da raziskave potekajo zelo ugodno. Do sedaj je baje ameriška sonda posnela več kot 7000 slik neposrednega področja, kjer se je zasidrala. Strokovnjaki menijo, da bi prav na tem področju utegnilo priti do izkrcanja ameriške posadke, ki jo predvidevajo v okviru načrta «Apollo», do leta 1970.

Učenjake nekoliko moti dejstvo, da je raketni izstrelek «Surveyor 5» popolnoma gluh za pozive, ki mu jih pošiljajo z Zemlje. Ta izstrelek se nahaja nekaj več kot 600 km od mesta, kjer se je usidral «Surveyor 6».

Dr. Vieri zahteva pojasnitve za izključenje

RIM, 15. — Po sklepu, ki ga je sprejela rimska zdravniška zbornica, da se zbriše iz seznama zdravnikov dr. Alda Vierija, je prizadeti poslal danes popoldne pismo uredništvu novinarske agencije ANSA v katerem pojasnjuje svoje stališče. V svojem pismu dr. Vieri pravi, da je čakal zaman dva dni, da bi zvedel za razloge, ki so napotili odgovorne kroge, da se ga izloči iz organizacije. Ker pa je bil medtem že objavljen sklep, da se ga izbriše iz zdravniške zbornice, prizadeti zahteva, da bi predsednik rimske zdravniške zbornice čim prej seznanil javnost in prizadetega z resničnimi razlogi, ki so pripeljali do izključenja iz omenjene zbornice.

Do eksplozije je prišlo v tovarni za lovske naboje v kraju Blanicke Strojirny.

Ponesrečen poskus letala tipa «X-15»

LETALSKO OPORIŠČE EDWARDS (Kalifornija), 15. — Eno izmed treh poskusnih letal vrste «X-15» ameriške ustanove «NASA» se je danes zrušilo na tla. Pilot je podlegel hudim poškodbam, ki jih je dobil pri padcu.

Sporočajo, da je letalo padlo na tla na nekem puščavnatem področju Kalifornije. Letalo je upravljal major Michael Adams, star 37 let. NASA je sporočila, da se pilotu ni posrečilo, da bi se rešil iz padajočega letala, ali pa da bi uravnal letalo ter varno pristal. Glasnik ustanove je še pripomnil, da je letalo doseglo višino 79.000 metrov. Na hude težave je naletelo pri spustu na zemljo.

Od leta 1963 ima letalo «X-15» prvenstvo pri poletih v višino (107.960 metrov) ter v brzini letal s krili (7.295 km na uro).

Zakonska nezgoda francoskega industrialca

PARIZ, 15. — Hudo presenečenje je doživel neki pariški industrialec, ko je na svojem domu po truda polnem dnevu, prelistaval neko revijo «za moške». V reviji so si sledile stran za stranjo številne slike polnagih ali skoraj nagih žensk. Lahko si predstavljamo presenečenje ali celo preplah moškega, ko je opazil v vrsti slik tudi lastno ženo v Evinem kostimu. Moški je seveda skoraj zblaznel. Žena mu je pojasnila, da je bila pred leti v nekem kopališču za nudistе ter da ni pooblastila nikogar, da bi jo slikal. Mož je sprožil pravni postopek proti reviji, ki je objavila slike.

Zgoreli v stanovanju štirje otroci v Glasgowu

GLASGOW, 15. — Pet oseb, in sicer štirje otroci in en gasilec, je zgorelo v nekem stanovanju v delavski četrti Glasgowa.

Otroci so živeli v neki hišici v najrevnejšem delu mesta. Gre za petletno Catherine Coyle, trileetnega Johna, dveletnega Jamesa in šestmesečno Margaret.

7 mrtvih pri eksploziji v tovarni blizu Prage

DUNAJ, 15. — Zaradi neznanih vzrokov je prišlo do eksplozije v neki tovarni v bližini glavnega mesta Češkoslovaške. Zdi se, da je eksplozija zahtevala 7 smrtnih žrtev, a ranjenih je bilo 22 oseb.

Pasja steklina v limburški pokrajini

MAASTRICHT (Holandska), 15. Holandske zdravstvene oblasti so proglasile celotno limburško pokrajino za okuženo s pasjo steklino. Ta nevarna bolezen se je razširila iz Zahodne Nemčije ter zajela tudi del Holandske. Spričo ukrepov zdravstvenih oblasti, bodo morali lastniki psov cepiti svoje živali proti steklini. Gre za okoli 25.000 psov.

V. I. ČUJKOV

Konec tretjega rajha

V časopisih smo že večkrat brali spomine raznih sovjetskih vojskovodij na zadnjo vojno in skoraj vedno smo ugotovili, da niso posebno zanimivo napisani. Da ne povedo toliko kot bi lahko, da so vse preveč omejeni na opise raznih bitk in spopadov in da so napisani suho ter neduhovito. Zato predstavlja knjiga sovjetskega maršala Vasilija Ivanoviča Čujkova KONEC TRETJEGA RAJHA, ki smo jo v proslavo 50. obletnice oktobrske revolucije dobili v slovenščini (izdala Državna založba Slovenije, prevedel Jože Zupančič, opremila Nadja Furlan) bolj zanimivo branje kot bralec pričakuje. Res je sicer, da je tudi pisanje tega generala omejeno predvsem na vojaške operacije in da mu gre predvsem za opise velikih ofenziv, spopadov ter bitk, za čimbolj vesten prikaz posameznih faz velikih operacij, skratka predvsem za opise, ki zanimajo vojake, manj pa širši krog bralcev. Toda poleg tega, vse bolj tako rekoč strokovnega dela, je v tej knjigi spominov toliko vsakomur zanimivega pripovedovanja, da bo knjiga brana. Z zanimanjem bodo segali po njej vsi tisti, ki so nekoč po vojnih poročilih spremljali napredovanje sovjetskih armad izpred Stalingrada proti Berlinu, še bolj pa mladi, ki samo iz pripovedovanj poznajo dogodke druge svetovne vojne. Kajti Čujkov je bil komandant slavne 8. sovjetske armade, ki je nosila breme vojaških operacij v bitki za Berlin, kakor je dve leti prej vodila zmagovite operacije prav pred Stalingradom. To dejstvo pa daje snov za knjigo, ki bi bila lahko izredna. Seveda vojaki niso pisatelji in od njih pač ne moremo pričakovati velikih del. Tuda tudi Čujkovo pripovedovanje je toliko dragoceno, da je bilo vredno slovenskega prevoda. Prvič zaradi vojaških dogodkov, ki jih spremljamo s precejšnjo natančnostjo. Drugič pa zaradi opisov vsega tistega, kar se dogaja za prvimi bojnimi črtami, tistega pred ofenzivami in tistega med samo bitko. O tem pa Čujkov vendarle povedovolj, oziroma toliko, da daje njegova pripoved vpogled v ozadje velikih spopadov in da je njegovo pripovedovanje več kot samo opisovanje vojaških operacij. Zlasti opažamo to v zadnjem delu knjige, ko pisec pripoveduje o odločilnih spopadih v sami Nemčiji in napadih na Berlin ter o zadnjih dneh vojne, ko je napetost v štabnih vodstvih bila najhujša. Prav ta zadnja poglavja so zato najboljši del knjige. Že zaradi teh opisov zadnjih dni vojne pred samim Berlinom je vredno knjigo vzeti v roke in skozi prizmo sovjetskega komandanta obnavljati odločilne dogodke na fronti pred in v samem Berlinu. Ne preveč obširna knjiga, katere snov je avtor razdelil na devetnajst poglavij, je tako sicer sorazmeroma skromna, a vendar zanimiva knjižna počastitev obletnice oktobrske revolucije.

Sl. Ru.

Včeraj so prodajalci bencina napovedali splošno zaporo črpalk za nedoločen čas. Sklep o tem so sprejeli na izredni skupščini preteklo noč, ki jo je sklicala Zveza trgovcev, da bi protestirali proti vladi, ker še ni nakazala tržaški pokrajini določenega kontingenta bencina po nižji ceni, kot je pred kratkim storila za vso goriško pokrajino.

Skupščine se je udeležil tudi vsedržavni predsednik te stroke dr. Roberto D'Andrea iz Rima. Prisoten je bil tudi predsednik Zveze trgovcev komtur Venezian. Do krize te stroke je prišlo, ker kupujejo številni Tržačani bencin onstran meje. Na skupščini so namreč ugotovili, da potroši povprečno vsak avtomobilist v Italiji po 1000 litrov bencina na leto, medtem ko znaša povprečna potrošnja v Trstu samo po 500 litrov. Namen zapore je, da se pritegne pažnja vlade na položaj te stroke v Trstu. Predsednik D'Andrea pa je obljubil, da bo po svojem povratku v Rim takoj stopil v stik s pristojnimi organi in zahteval, da je treba priznati Trstu enake ugodnosti kot Gorici.

Zapora je bila včeraj popolna in se še nadaljuje. Sinoči je prefekt Cappellini sprejel voditelje stroke, ki jih je spremljal predsednik D'Andrea. Obrazložili so mu položaj in vzroke zapore.

IZ TRŽAŠKE KRONIKE

PREDVČERAJŠNJIM V ČISTILNICI «AQUILA»

Radioaktivno izžarevanje okužilo nekaj delavcev

Do nesreče je prišlo pri periodičnem pregledu posebne naprave - Pristojne oblasti so sprejele vse potrebne varnostne ukrepe - Nobene nevarnosti za ostale delavce in prebivalstvo

Nekaj minut čez poldne so včeraj na radioizotopski oddelek tržaške bolnišnice sprejeli na zdravljenje 24-letnega instrumentalista Claudia Ceschina s Salite Conconello 17 zaradi radioaktivne okužbe po rokah in verjetno tudi po podlakteh. Ceschin je v bolnišnico prišel sam in povedal, da se je radioaktivno okužil predvčerajšnjim popoldne v delavnici «aparati in mere» čistilnice «Aquila», kjer je zaposlen, ko se je dotaknil radioaktivnega prahu radijeve soli, pri prekladanju posod z omenjeno radioaktivno snovjo.

Ceschin se je okužb zavedel šele včeraj in je odšel v bolnišnico, kjer je zaprosil za zdravniško pomoč. V teku je že proces razkuževanja in če ne bodo nastopile kakšne komplikacije se bo moral Ceschin zdraviti od 5 do 15 dni.

Pri pristojnih oblasteh in pokrajinskem zdravniku smo se pozanimali, kaj je na stvari, če omenjena radioaktivna snov predstavlja nevarnost za delavce v čistilnici in za prebivalstvo sploh. Zvedeli smo, da opisani primer okužbe ni osamljen. Poleg Ceschina so se predvčerajšnjim popoldne v isti delavnici okužili še štirje delavci.

Čistilnica mineralnih olj «Aquila» razpolaga s posebno napravo za telekontrolo višine goriv v rezervoarjih bencina. Za svoje delovanje potrebuje omenjena naprava radioaktivni izvor malenkostne jakosti, ki pa zahteva periodične preglede. Odgovorni organi ,ki skrbijo za varnost prebivalstva pred nevarnostjo radioaktivnih izžarevanj, so ugotovili, da se je pri predvčerajšnjim periodičnim pregledu raztrosila radioaktivna snov in okužila delovne mize delavnice in nekaj delavcev. Predstavniki prefekture, kvesture, tožilstva, tržaške splošne bolnišnice, inštituta za fiziko tržaške univerze, gasilci in pokrajinski zdravnik so že opravili vse potrebne preglede in podvzeli ukrepe, da se radioaktivnost omeji v okviru delavnice in določenega ožjega področja čistilnice, izven katerega ni nobene nevarnosti ne za delavce, ne za prebivalstvo. Da se prepreči vsaka nevšečnost, so pred delavnico na straži agenti javne varnosti in karabinjerji.

Vsekakor smo dobili zagotovila, da predvčerajšnja raztrositev radioaktivne snovi ne tvori nobene nevarnosti za nikogar. Kar se tiče delavcev, so vsi pod stalnim zdravniškim nadzorstvom in jih počasi razkužujejo radioaktivnosti. Jakost izžarevanj bodo še izmerili, ker tega doslej ni bilo še mogoče storiti. Pristojni organi so v tej zvezi uvedli strogo preiskavo.

Nevaren padec po stopnicah

Žrtev nerodnega padca je postala včeraj zjutraj 72-letna gospodinja Carmela Millovaz por. Žogovich iz Ul. Cavana 2. Ko je v družbi 37-letnega nečaka Giovannija Millovaza iz Drev. Terza Armata 1 stopala navzdol po stopnišču v Ul. Ciamician, je preskočila stopnico, izgubila ravnotežje in padla po stopnišču. Pri tem se je ranila po levi strani čela, se pobila po tilniku in si verjetno prebila lobanjo.

Ponesrečeni teti je nečak priskočil na pomoč in jo pospremil v bolnišnico, kjer je povedal, kako se je pripetila nesreča. Millovazovo so nujno sprejeli na nevrokirurški oddelek, in zdravniki so si pridržali prognozo.

SUPERMARKET
LJUBLJANA - PASAŽA NA AJDOVŠČINI

NOVA IZBIRA USNJENE KONFEKCIJE IZ

KOZJEGA in SVINJSKEGA VELURJA

Novi kroji plaščev suknjičev kostimov

Krznena podloga za zimske dni

10% POPUST pri plačilu s konvertibilno valuto

Za ženske plašče ovratniki in bobice iz plemenitega krzna

ČETRTKOVA ČRTICA

HENRY COSTER

Maščevanje

Lahko bi šel stavit, da v našem mestu ni bilo človeka, ki bi ne bil slišal za Johna Starwooda, imenovanega Alibi. Bil sem prepričan, da bi tako stavo dobil v kakršnikoli obliki in višini. Saj prav zato je tudi nisem nikoli dobil, ker nihče ni hotel staviti o stvari, ki so jo imeli za običajno, razumljivo... Ni važno. Bolje je, da vzamem zadevo, kajne?

John Starwood je že v mladih letih zašel na kriva pota. Ko je še hodil v šolo, ali bolje rečeno hodil mimo šole, se je naučil dovolj, da je propadel za vse življenje. Pozneje so bili dogodki taki, da so bili vsi prepričani, da bo Johnny prej ali slej končal na električnem stolu ali v plinski celici. Razen, če ne bo že predtem izgubil glavo v mračnem labirintu svojih idej, načrtov in poslov...

Toda vrnimo se k zgodbi. Torej Johnny je že v šolskih klopeh krenil na pot manjšega odpora: ni se učil, kradel je, prednjačil v pretepih... Nato je, to je bilo tudi pričakovati, zapustil šolo in se spustil v nevarno življenje skrivnostnega podzemlja v mestu. Kmalu si je pridobil številna policijska poznanstva in sloves specialista za «delikatne posle» pa «lahke roke», kadar je šlo za revolver. Čeprav so bile oblasti prepričane, seveda zasebno, da so številni vlomi, ropi in umori delo Johna Starwooda, ga nihče ni mogel odkrito obtožiti ali navesti prepričljivih dokazov. Johnny je bil samozavesten, vedno je poskrbel za dober alibi! In tako je postal Johnny slovit revolveraš, nekronani kralj podzemlja, fantom, ki je bil povsod pa vendar nikjer.

Vse doslej sem povedal o Jonnyju samo tisto, kar sem slišal in bral. Odtod naprej — medtem sem namreč začel delati kot zasebni detektiv — pa pripovedujem lastne doživljaje.

V prid — poštenemu meščanstvu sem začel brskati za nevidnimi nitmi Johnnyjevih poslov. Skratka, po dolgotrajnem trudu mi je uspelo spraviti Johnnyja za rešetke zaradi preglasnega streljanja, v katerem je neki Johnnyjev nasprotnik obležal na parketu bara Modra zvezda. Res je bil Johnny vztrajen in je trdil, da je šlo za samoobrambo. Ker ni bilo dovolj dokazov, so ga obsodili na petnajst let zapora.

Brž ko sem to dosegel, sem bil prepričan, da imam enega sovražnika več. Moje slutnje je potrdilo tudi obnašanje samega Johnnyja na sodišču: meril me je z očmi, grdo gledal, ko sem pričal proti njemu. In iskre njegovih oči! Letele so kot rafal. Če bi šlo za krogle, bi bil v eni sekundi prerešetan. V očeh sem mu bral, da pripravlja maščevanje. Ko pa sem slišal sodbo, sem se pomiril ob misli, koliko časa bo Johnny «tam».

Odtlej je minilo točno sedem let. Sedem dolgih let, v katerih sem pozabil na Johnnyja Starwooda.

Tistega dne sem po poklicni navadi stopil v Modro zvezdo. Naročil sem martini. Komaj sem ga srknil, je stopil k meni barman Charley.

— Zdravo, Doc!

Dvignil sem kozarec in ga pozdravil.

— Že veš za novico? Še nisi slišal? — je dejal Charley.

Vprašujoče sem ga pogledal.

— Johnnyja so izpustili. Johnny Starwood, saj ga poznaš... — je nadaljeval Charley in mi na kratko pojasnil. — Dobro obnašanje, dober odvetnik, pomanjkanje dokazov, saj veš...

Nisem se prestrašil, ni pa mi bilo niti vseeno.

—Slišal sem od Chaka, da Johnny ne misli ravno preveč lepo o tebi. Omenja neke račune. Če bi bil na tvojem mestu, bi se malce pazil... Hiter je pri revolverju, — je nadaljeval Charley.

Komaj je to rekel, je stopil v bar — Johnny Starwood. Počasi in dostojanstveno, mirno in hladnokrvno... V hipu je nastala tišina. Gostje so ga molče opazovali, a Johnny se ni brigal zanje. Stopil je k točilni mizi. Točajka ga je gledala s strahom v očeh.

— Dvojnega! — je rekel kratko.

Opazoval sem ga, tudi on mene. Niti ena črta njegovega obraza se ni premaknila. Mnogi so pričakovali Johnnyjevo reakcijo, hipno maščevanje.

— Še enega dvojnega! — je naročil Johnny in me mrko pogledal.

Nekaj je viselo v zraku. Nato je Johnny rekel Charleyu dovolj glasno, da so vsi slišali:

— Sedem let! Sedem let zaradi streljanja, ki je privabilo tudi nekega policijskega vohljača... Od danes naprej je Johnny pametnejši. Na svidenje! Grem po dušilec zvoka.

Ko je Johnny odšel, so se vse glave avtomatično obrnile proti meni. Že vnaprej so me objokovali...

— Dušilec? Hoče me likvidirati neslišno. Torej le maščevanje. Dušilec zvoka... dušilec... dušilec.

Priznali boste, da je bila to nekakšna prikrita grožnja. Ni mi odkrito rekel: «Ubil te bom, pes!» — toda lahko sem kaj takega pričakoval. Moral sem biti pripravljen na vse. Najbolj sem se bal tišine... Ta prekleta tišina!

Življenje je postalo napeto, polno nesmiselnega čakanja.

Odločil sem se, da kljub temu prebijem prijeten večer s svojim dekletom Lilly v neki boljši restavraciji. Dobil sem najboljšo mizo. Bila je vesela. Čebljala je in se hihitala. Tudi sam sem postal razpoložen. Pozabil sem na stalno pretnjo smrti, na Johnnyja, na dušilec.

— Bova zaplesala, Lilly? — sem vprašal.

Nenadoma sem zagledal Johnnyja Starwooda. Pomislite, igral je v orkestru, odlično igral — trobento. Kratko malo nisem mogel verjeti.

Tudi on me je opazil. Prisrčno se mi je nasmehnil in pomahal z roko.

Odmor med plesom. Bil sem zraven odra, tik Johnnyja, ki mi je zavpil:

— Torej, Doc, kaj praviš: kako igram trobento?

Pohvalil sem ga. Res iskreno.

— Naučil sem se v zaporu. Toda to še ni nič. Sedaj boš slišal blues z dušilcem.

Nato je nataknil dušilec na trobento in zaigral sentimentalno, zanosno. Gledal sem ga presenečeno, osuplo. Čutil sem, da se mi je odvalil kamen od srca. Pa on? Poredno me je gledal, se smehljal, kot da bi hotel reči:

— Kaj je, šef? Si se prestrašil, kajne? Te je oblila zona zaradi dušilca.

Meseci, ki sem jih prebil v pričakovanju njegovega strela iz revolverja z dušilcem, so bili dovolj veliko maščevanje.

Da, to je bilo izvirno Johnnyjevo maščevanje.

Mihec in Jakec

— Mihec moj, čudne čase smo učakali. Vse je narobe jn vse — ku be reč — svetinje padajo u — kaku be reku — padajo u blato.

— Se zna. Pej kej si tu šele zdej zastopu? Ma si gvišno slišau spet kej novga, de si se zmislu na svetinje?

— Znaš, sm brou de tista teta od Beatrice, tista ke je poročila nekšnega grofa od Bergolo, tista je začela ku an proces za proglaset tisto Marijo Beatrice de je tolko zmotjena, de ne more bet odgovorna za tu kar dela jn de more jemet varuha. De tista Beatrice je plankta jn uživa tudi mariuano jn de je drogirana. Jn taku be se mogla prežentirat pred sodnika jn be mogla pričat tudi vsa žlahta jn pole be mogli dobet anga, ke be ga sodnik postavu za varha.

— E, ma ne bo neč. Zatu ke tista Beatrice je ta cajt vre šla u London ses tistem nje jegraucam, tistem Maurizio Arena. Sta šla na Angleško jeskat kašen urad, de be se poročila. Ma nista jemela sreče, zatu ke na Angleškem jeh nobeden ni tou poročet, zatu ke nista stalno naseljena pr njeh. Jn pravejo, de sta spet odletela u Pariz.

— Jejzes, jezes, kašne štorje! Videš, je prou treba, de se ano družino vrže ses trona za videt, kolko so vredni al prouzaprou kolko niso vredni. Ma če be ostali na troni, be vsega tega ne blo. Sej bi ga gvišno lomili glih taku al pej še več, ma be zmiri vse pomečkali; časniki ne bi smeli neč pisat jn tiste prince jn princese be samo kazali, kaku hodejo po špetalah tolažet bounike al rezat kašne trakove za kašno šulo, kašen must al kašno prou veliko barko. Jn jest staven ne znam kej, de be danes jemeli kašno prou veliko barko, ke be se klicala Maria Beatrice. Morbet be se glih tista barka Michelangelo klicala Beatrice. Jn taku pej ni neč jn jemamo samo škandal.

— Ma narlepše je, de tudi tisti nje šocel, tisti Arena, de tisti je tudi nekšen republikanc! Znaš kej je reku anem žurnalistam? Je reku, de Italija, če je zgebila monarhijo, ni zgebila neč. More jemet strašno slabo mnenje od družine Savoia.

— E, uan bo že vedu. Sej vide kašna je njegova Beatrice.

— Ma meni se vselih ne zdi lepu, de taku malo šaca družino od svoje ljubce. Kej jema reč Beatrice!

— Narbrž se požvižga na vse. Sej sm ti povedau, de ji čejo dat varha. Jn tudi jest mislem, de je res namalo — al pej dosti — udarjena. Videš, uana je ses svojem obnašanjem prou diskreditirala vso monarhijo. Jn narbol jezni so gvišno monarhisti, zatu ke jem je vzela vsako — ku be reč — perspektivo za naprej.

— Sej sej! Vidi, pr volitvah, ke so ble pasano nedelo so monarhisti skori vsi volili za republikance. Nej bojo zabiti kolkor češ, ma tolko vselih ne, da be se usajali za tašno monarhijo. Jn taku so vsi postali republikanci.

— Znaš, če be jest biu kapo od republikancou, jest be tisto Mario Beatrice naredu za častnega člana od PRI. Zatu ke uana jem je dala forte dosti glasov jn tudi poskrbela, de od zdej naprej ne bo nobeden od monarhije nanka sanjau.

modni kotiček

Najnovejša vloga volne v ženski modi

Kaj vse je bilo prikazanega na modni reviji v Firencah - Oblačila za svečane priložnosti v svetlikajočih se barvah - Tudi ženske nogavice iz volne

Pletenine bodo tudi letos sestavni del naše zimske, pa tudi spomladanske garderobe. Oblačil iz volnenih tkanin, pa tudi pletenih na roke, ni bilo mogoče še nikoli toliko, kot na zadnjih modnih revijah v Firencah. Prikazalo jih je 20 italijanskih modnih hiš, 23 boutiques in 18 tovarn volnenih izdelkov. Modeli so bili različni tako po izdelavi, kot po izbiri barvnih kombinacij, krojev in vzorcev. Obsegali pa so vse mogoče bluze, jopice in pulloverje pa dnevne in športne obleke in, seveda, kostume, plašče in najrazličnejše večerne in polvečerne obleke.

277 kupcev, ki so zastopali 137 trgovskih podjetij iz 22 držav je bilo z razstavljenimi modeli izredno zadovoljnih ter so razstavljavci že prodali številne kolekcije, predvsem v Ameriko, Nemčijo, Kanado, Veliko Britanijo in Švico.

Nove modne kolekcije pletenin so samo nadaljnje potrdilo, da postaja volna nenadomestljiv element v ženski, pa tudi v moški in otroški garderobi. Tu ne gre le za čisto volno, temveč tudi za razna sintetična vlakna, ki volno nadomeščajo na vseh področjih. Medtem ko ostaja volna klasični element pri izdelovanju športnih puloverjev, bluz in jopic, so sintetična vlakna prevladovala pri večernih bluzah in oblekah, prav tako pa tudi pri kostumih in plaščih.

In ker zahteva letošnja moda, da se morajo oblačila za bolj svečane priložnosti čim bolj svetiti, bi bilo odveč poudariti ,da je bilo največ tkanin, iz katerih so bila ta izdelana, srebrnih, zlatih, ali na vsak način svetlikajočih.

Najbolj so kupci pohvalili kroje, ki so bili skrbno izbrani ter so dajali pleteninam poseben čar in lepoto. Lepi in okusni so bili predvsem pleteni kostumi, dvodelne obleke v izredno živih barvnih kombinacijah in tudi tako imenovani «chemisier», izdelani iz mehke bele volne, okrašeni s pasovi in črtami na ovratnikih in ob robovih kril v kontrastnih barvah. Prav tako so vzbudile dosti občudovanja večerne obleke iz jerseya, jacquarda in drugih volnenih tkanin. Številne dolge večerne obleke so bile prav tako iz volnenih tkanin, ki so tako izpodrinile svilo, ki je bila do sedaj za takšna oblačila skorajda obvezna.

Pletenine s črtastimi vzorci v različnih barvnih kombinacijah so bile na modnih revijah v Firencah najbolj številne, kar kaže, da ostaja moda še naprej pri močnih barvnih kontrastih in bolj poudarjenih vzorcih.

Seveda ni moda pozabila tudi nogavic, ki bodo letos povečini volnene. Iz volne bodo nogavice za šport in službo, pa tudi nogavice za večerne priložnosti, le da bodo v tem primeru iz srebrnih, ali zlatih sintetičnih vlaken. Za razliko od pretekle zime, bodo nogavice za letošnjo zimo zelo debele in s poudarjenimi vzorci tako, da bodo vzbujale videz, kot bi bile pletene na roko. Take nogavice bomo nosile tako s športnimi čevlji, kot tudi s škornji in če smo pristašnje mini kril, bomo nosile posebne žabe (nogavice, povezane s hlačami).

Kot vidimo, tudi moda ne pozablja na praktičnost in udobnost, ki jo od nje ženski svet terja.

Sportni komplet, ki ga je moč nositi ob vsaki priložnosti v jutranjih urah, naj si bo za v šolo ali urad. Krilo je iz grobega blaga maslene barve, bluza pa iz svetlorjavega jacquarda. Je zelo ljubek in mladosten

12. SOŠKA BITKA (KOBARID, 24. OKTOBRA 1917)

Plin iz jeklenk in topovskih granat po italijanskih postojankah in rovih

Razporeditev sil - Kraussovo geslo «znoj naj teče in ne kri» le ne bo držalo - Za Cadorno le «obžalovanja vreden prodor»

Razumljivo je, da je Sapienza poslušno sprejel povelje, da mora ponovno na Jalovec in ga v napadu zavzeti. Toda povelja le ni mogel izvesti...

Bilo je v jutru 27. oktobra, ko je Cadorna, ki je že zvedel, da je Breški Jalovec izgubljen, ob dveh in pol podpisal povelje: Umik za Tilment! In to za obe, II. in III. armado. Divizije z Banjške planote so se že tako in tako od jutra 25. oktobra počasi umikale čez Sočo. Zadrževale so nemške in avstrijske sovražne sile, da niso sprožile plazu po dolini od Tolmina na Gorico. Caviglia je na več mestih očital sovražniku kratkovidnost, da ni po predoru pri Tolminu ubral še tu dolinskega predora. Ne vemo točno, vendar sodimo, da je nemška komanda vedela, da je na Banjščicah le preveč italijanskih divizij, ki bi mogle udariti v bok. Kako, da ni Caviglia tega upošteval?

Zdi se, da bi rad Caviglia s to svojo pripombo o veliki napaki, ki jo je napravil štab 14. armade, da namreč ni udaril po cesti tudi na Gorico in tako obkolil vsaj del III. ital. armade, hotel vsaj malo zmanjšati Cadornove napake. Priznajmo njemu in ostalim, da se vsi strinjajo s tem, da bi bil že vsaj 25. oktobra 1917 moral Cadorna poslušati Capella in ne Montuorija in tako izdati povelje za umik za Tilment. Tako Caviglia, prvi med vsemi, ko je pisal 1933.

Zanimivo bi bilo vedeti, kaj pa je on sam sodil v tistih usodnih oktobrskih dneh leta 1917. Žal svojih spominov o tem ni napisal. Caviglia nam piše že kot vojaški strokovnjak-zgodovinar, ne pa kot general, ki je sam doživel Kobarid, čeprav le na manj ogroženem položaju Banjščic.

Tu smo dali le glavne poteze razvoja. Nekateri datumi naj dopolnijo širše opise: Omenili smo že 25. oktobra padec Stola. 26. oktobra sta zasedena Breški Jalovec in Matajur. 27. oktobra so Avstrijci in Nemci v Čedadu; ob petih popoldne, po jutranjem ukazu za umik za Tilment, zapušča vrhovno poveljstvo s Cadorno Videm. 28. oktobra, proti poldnevu, vkorakajo v Videm Nemci. Caviglia tudi tu pripominja, da so bili nekoliko počasni, preveč da so oklevali tam okrog Bele in zahodne Beneške Slovenije. Morda. Na vsak način pa so le drli naprej. Za to je zadosten dokaz to, da je v Vidmu zadet od ostrostrelca padel sam general Berer, ki je preveč rinil s svojim avtom naprej.

Ko se je vse to dogajalo, so se na glavnih prodorih množice italijanske vojske, deloma obkoljene, vdajale sovražniku... Mnogi so zapadli varljivemu upu in veselo vzklikali sovražniku: «La guerra è finita» — «Vojne je konec». Zanje že, za vse pa še ne, kajti priznati je treba, da so se mnogi italijanski oddelki, obkoljeni med Mrzlim vrhom in Krnom, na Rombonu in v karnijskih gorah še vedno bojevali. Mnogo je bilo odvisno od oficirjev, višjih in nižjih, ki so znali držati svoje oddelke ob sebi. Odvisno je bilo tudi od tega, kako so bili ti častniki zapisani pri svojem moštvu. Prenekateri vojak se je mogoče res bil samo za golo življenje, da se reši ujetništva, o katerem je vedel, da je hudo, da v taborišču vlada lakota. Drugi pa so le čutili dolžnost, da se morajo bojevati. Del Bianco (Caporetto l.c.) je pridno zbral vrsto spominov iz Karnije in Beneške Slovenije, kjer je ljudstvo iz davnih dni sovražilo «tedesche» — Nemce. Prav v Karniji so bile razmeščene alpinske enote, ki so jih sestavljali večinoma domačini. Tu so bili tudi bataljoni z beneško-slovenskimi fanti (Cividale in Gemona). Pretresljivi so prizori, ko mlajši v Karniji nosijo očetu ali bratu puško, nahrbtnik, sam pa nosi mlajše otroke ali brate in vsa družina beži, beži... Po težkih blatnih poteh in cestah v jesenskem, mrzlem dežju.

V Beneški Sloveniji so bile ponekod cele vasi na nogah. Od tod jih je manj zbežalo, toda vsi, od duhovnikov do žena in deklet, vsi so bili soudeleženi pri pomoči umikajoči se vojski. Zavedali so se pač, da so nekje v enakem položaju njihovi možje in fantje. Pomagajmo pa tem — so si mislili — če ne moremo svojim.

Slike oktobra 1917 bi dopolnili z nekaterimi podatki, ki zadevajo prodor iz Bovca na Stol. Tu so bili udeleženi Slovenci, Bosanci... Nosili so avstrijsko uniformo radi, ali neradi.

Bovška 24. oktobra 1917 in dalje

General Krauss pravi, da je imel odgovornost za 40.000 «človeških življenj» (l.c. str. 39). Če upoštevamo italijanske pisce (Caviglia l.c., Silvestri l.c.), ki govore, da je 4. armadni zbor štel 100 000 mož, smemo reči, da se je med Krnom in Rombonom trlo 100.000 mož in fantov; samo na Rombonu je bilo 5000 italijanskih alpinov (Silvestri l.c. str. 384). Prebivalstvo vse Bovške doseže danes nekaj nad 4000 prebivalcev (Bovec sam 1295). Večina tistih sto tisoč ljudi je v tistih oktobrskih dneh čepela v strelnih jarkih, zakloniščin, kavernah; ostali so se gibali prosto le, če so imeli «kritje», za grebenčki in grebeni, po dolinah in globelih.

Kraussove tri divizije so bile zbrane po nacelih «avstrijske politike»: divide et impera — deli in vladaj! Divizija «Edelweiss» z dvema brigadama (216. je imela Salzburžane (59. polk), bataljon Tirolcev (4. polk «kajzerjegrov» — cesarskih lovcev), 217. brigada je ob Zgornjeavstrijcih (14. polk Line) obsegala še ves tretji polk tirolskih «kajzerjegrov». Tirolci so Italijane sovražili saj je Italija zahtevala Brenner za mejo in s tem južno Tirolsko.

Samo 216. brigada je bila določena, da požene Italijane z Rombona do Prevala in Kanina. Šlo je za štiri bataljone (glej Krauss l.c. str. 45). 24. oktobra je na Rombonu snežilo. Italijani so imeli tu svoje najboljše, alpine: tri bataljone (Dronero, Saluzzo, Borgo S. Dalmazzo). Ti so držali črto na Rombonu od 1000 metrov nadmorske višine navzgor. Po Rombonu navzgor, čez Čuklo, pod zahodno steno Rombona do «Romboncina», piše Silvestri, (l.c.), kot je na vrh Police (kota 2105) zahodno od romboneskega vrha, ki je bil v avstrijski posesti. Italijanskim alpinom je poveljeval polkovnik Cantoni (Silvestri l.c. str. 382). Res je, da italijanska bojna črta ni bila najprimernejša za obrambo, vendar Silvestri le malo pretirava, ko pravi, da so Italijani bili «dostikrat 100 metrov daleč od sovražnika, in to vertikalno». Kvečjemu je bilo to nad Čuklo tik pod Rombonom, na enem samem mestu, a še tu so imeli izvrstne kaverne Edino zvezo je italijanska vojska na Rombonu imela z dolino pri Plužnah (Bovec), od koder so šle proti vrhu številne «mulatiere» in tudi žičnica.

V sami bovški kotlini je general Krauss razmestil 22. strelsko divizijo, ki je štela 12 bataljonov. In to 43. in 98. brigado. Prva, to je 43. brigada, je imela graški polk (3. strelski) in mariborski (26. strelski polk). Vsak je štel po tri bataljone. Mariborski polk je imel večino vojakov Slovencev, ljudi iz spodnje Štajerske; graški polk je prav tako imel veliko Slovencev — Štajercev. Natančnih podatkov nimamo. Zgodovina ima tu še prazno stran. Zanimivo je, da je Mariborčanom poveljeval polkovnik pl. Pasetti. Njegov priimek kaže na vsak način na italijansko pokolenje. Tudi ime načelnika štaba, najbližjega sodelavca gen Kraussa, polkovnika Primavesija, izdaja isti izvor.

Drugo brigado, 98 brigado 22. strelske divizije (poveljnik je bil polkovnik Slomnka) so sestavljali zopet bojeviti Tirolci 1. in 2. polka cesarskih strelcev Prvemu je poveljeval polkovnik Florio. Zopet italijanski priimek. Ta divizija, sestavljena pretežno iz Slovencev in Tirolcev, je bila določena za «udarno grupo» (Krauss l.c. str. 45) v sami bovški kotlini. Mariborčani (26. polk) so zasedli strelne jarke od Ravelnika do italijanske postojanke, ki jo Krauss imenuje «Kammelrücken» (l.c. str. 47); iskati jo je treba takoj za Bovcem na gričku, ki mu Bovčani pravijo «Hribič». Za sam napad na to postojanko je bil določen bataljon tirolskih strelcev (3. bat. 1. polka), ostala dva bataljona 1. polka sta pa zasedla avstrijske strelne jarke od Ravelnika (h kateremu so Avstrijci šteli bolj naprej pomaknjen grič Stržišče) pa čez polje do Soče in, kot se zdi, še naprej do Slatenika.

IVO JUVANČIČ

(Nadaljevanje sledi)

Biološki laboratorij na planetu Marsu

Ni dolgo, ko se je v Tokiu vršil sedmi mednarodni simpozij o vesoljski tehnologiji in znanstvenem razvoju te panoge. Na njem je sodelovalo nad 200 japonskih in tujih učenjakov, predstavniki Romunije Francije in Sovjetske zveze.

Na šestdnevnem zasedanju, ki ga je organiziralo japonsko raketno društvo, je razprava potekala o razvoju vesoljskih programov. Predloženih oziroma prikazanih je bilo nad sto informacij o novi tehniki izstrelitve raket in satelitov, o vesoljski elektroniki in telekomunikacijah s pomočjo komercialnih komunikacijskih satelitov.

Na simpoziju je posebno pozornost zbudila razlaga ameriškega učenjaka dr. Georgea Sponslerja, ravnatelja zveznega zavoda za raziskovalne študije pri znani družbi IBM, o funkcioniranju avtomatičnega biološkega laboratorija, opremljenega tako, da se lahko spusti na Mars, opravi začetne poizkuse ter sestavi lastni načrt izvedbe poizkusov.

Za razliko od že običajnih vesoljskih raziskovanj, kjer se načrtovani poizkusi odvijajo na osnovi že utrjenega zaporedja in s pomočjo naprav na sami vesoljski ladji ali pa s pomočjo signalov z Zemlje, vsebuje novi vesoljski laboratorij samo splošne komponente, na osnovi katerih bi na Marsu bilo moč opraviti zelo veliko število poizkusov.

Cilj vseh teh poizkusov bo raziskovanje življenja na Marsu. Izbor splošnih komponent in logičnih poizkusov nadzorujejo elektronski možgani v samem vesoljskem laboratoriju, ta pa od svoje strani s pomočjo radia prejema potrebna navodila z Zemlje.

Tako prilagojen sistem, po besedah Sponslerja, po eni strani omogoča ogniti se «konserviranja sheme poizkusov mnogo pred samo izstrelitvijo vesoljskega laboratorija», tako da se začetni poizkusi kasneje spremene v teku razvojnega ciklusa in da se skrajne spremembe izvedejo na sami površini Marsa.

Poleg tega, pravi dr. Sponsler, se bo uporabil tudi nov tehnični postopek, ki omogoča, da se sistem elektronskih možganov nadzoruje s pomočjo drugih elektronskih možganov. Takšen sistem zagotavlja izdelavo poizkusnih programov v teku njihovega evolutivnega razvoja, učenjakom na Zemlji pa pomaga nadzorovati ponovno programiranje dela vesoljskega laboratorija.

Dr.. Sponsler je dejal, da je bil prav Mars izbran zaradi tega, ker je, kot se zdi, edini planet Sončnega sistema, kjer morda obstaja življenje.

S predsinočnjega razgovora (ob okrogli mizi), ki ga je organiziral Slovenski klub v Gregorčičevi dvorani v zvezi z vprašanjem zaščite Krasa

HOROSKOP

OVEN (od 21.2. do 20.3.) Skušajte iti na roko osebi, ki se bo danes obrnila na vas. Ne domišljajte si, da ste nepogrešljivi.

BIK (od 21.4. do 20.5.) Storili boste vse, kar je v vaši moči, da bi pomagali osebi, ki vam je vedno bila v veliko oporo. S svojo vljudnostjo si boste pridobili mnogo prijateljev.

DVOJČKA (od 21.5. do 21.6.) Ploden dan za umetnike in one, ki se ukvarjajo z znanostjo. Nekdo bo skušal omadeževati vašo čast.

RAK (od 22.6. do 22.7.) Osredotočite svojo pozornost na to, kar trenutno delate. Ne mislite na maščevanje.

LEV (od 23.7. do 23.8.) Obnovite nekatere pretrgane poslovne stike. Prijetna novica vam bo povrnila dobro razpoloženje.

DEVICA (od 24.8. do 22.9.) Čeprav ste nekega dela že siti do grla, si vendar prizadevajte in ga resno nadaljujte Ne zahtevajte več, kot vam je možno dati.

TEHTNICA (od 23.9. do 22.10.) Nadaljujte z zaupanjem po poti, ki ste po njej stopili. Družinski mir naj vam bo prva skrb.

ŠKORPIJON (od 23.10. do 21.11.) Omogočeno vam bo uresničiti načrt, ki ste zanj dali pobudo vi. Nasprotniki bodo deloma zmanjšali vaš uspeh.

STRELEC (od 22.11. do 21.12.) Uresničite čimprej neko svojo sijajno zamisel. Skušajte se nekoliko prilagoditi željam drage osebe.

KOZOROG (od 22.12. do 20.1.) Ne razpravljajte s predstojniki, ki nikakor niso pripravljeni priznati neke svoje napake. Bodite v svojem vedenju bolj naravni.

VODNAR (od 21.1. do 19.2.) Zanimiv in razgiban dan, dasiravno ne izpolnjen z velikimi uspehi. Potrebni ste počitka.

RIBI (od 20.2. do 20.3.) Skušajte bolje izkoristiti svojo zares obsežno domišljijo. Prisluhnite nasvetu nekega sorodnika.

RADIO VELEVIZIJA

ČETRTEK, 16. NOVEMBRA 1967

Radio Trst A

7.15, 8.15, 13.15 14.15, 20.15 Poročila 7.00 Koledar - 7.30 Jutranja glasba - 11.35 Šopek slovenskih - 12.00 «Tri in ena — sobotni variete» - 12.30 Za vsakogar nekaj - 13.30 Glasba po željah - 17.00 Skupina «Teen-Agers» - 17.20 Marija Kacin: «Manjši slovstveniki 14. stoletja» - 17.30 Zaploskajmo jim - 18.00 Zbor «Jacopo Tomadini» - 18.15 Umetnost in prireditve - 18.30 V Bucchi: Mirandolina, suita; S. Fuga: Concertino za trobento in godala - 19.00 Ansambel C. Cavallara - 19.10 Pisani balončki - 19.40 Zabavni ansambli - 20.00 Šport - 20.35 «Črni tulipan», napisal A. Dumas, dramatiziral J. Lukeš - 22.25 Madrigali C. Monteverdija - 22.50 Romantične melodije.

Trst

12.05 Lahk glasba - 12.25 Tretja stran - 13.15 Mali ansambli - 13.45 Literarna oddaja - 14.00 Viozzijev koncert za trio - 14.25 Orkester Casamassima.

Koper

6.30, 7.30, 12.30, 13.30, 14.30, 16.00, 19.15 Poročila - 7.10 Jutranja glasba - 16.15 Plošče - 11.00 Beležnica - 11.30 Današnji pevci - 12.00, 13.00 in 14.50 Glasba po željah 14.45 Priljubljene melodije - 15.30 Lahka glasba - 16.30 Srečanje z R. Bacchellijem - 16.50 Današnji gostje - 17.40 Glasbenogovorni spored Spored za mladino - 18.00 in 19.30 Prenos RL - 19.00 Ansambel Archibald - 22.10 Jazz.

Nacionalni program

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila - 8.30 Jutranje pesmi - 9.07 Zvočni trak - 10.05 Šola - 10.35 in 11.00 Ura glasbe - 12.05 Kontrapunkt - 13.20 Rita Pavone in Teddy Reno - 14.00 Ital. popevke - 16.00 Program za mladino - 16.30 Nove ameriške plošče - 17.20 Radijska priredba - 17.35 Veliki orkestri - 18.15 Veliki variete - 19.30 Luna park - 20.20 Poje Connie Francis - 21.00 Pianist W. Backhaus - 22.00 Politična tribuna.

II. program

7.30, 8.30, 13.30, 14.30, 19.30 Poročila - 8.45 Orkester - 9.40 Glasbeni album - 10.15 Jazz - 11.35 Zdravnikovo mnenje - 11.42 Pesmi desetletja - 13.00 Ne streljaj na pevca - 14.00 Juke box - 14.45 Nove plošče - 15.15 Sopranistka A. Moffo in tenorist F. Corelli - 16.05 Rapsodija - 16.38 Popoldanski spored - 18.35 Enotni razred - 20.10 Radijska priredba - 20.45 Neapeljske pesmi.

III. program

10.00 Mendelssohnov koncert - 10.55 Hindemithove skladbe - 12.20 Franck in Kodaly - 12.55 Velika izvajanja - 14.30 Dvořakove skladbe - 15.30 Nove plošče resne glasbe - 17.10 Haendlov Concerto grosso, opus 3 - 17.20 Francoščina - 17.45 Bartokov divertimento - 18.30 Izredna lahka glasba - 18.45 Kulturne aktualnosti - 20.15 Bachova Velika maša.

Slovenija

7.00, 8.00, 10.00, 13.00, 15.00, 19.30 Poročila - 6.30 in 7.25 Informativna oddaja - 8.08 Iz oper franc. skladateljev - 8.55 Radijska šola - 9.25 Vojvodinske pesmi - 9.40 J. Gregorc: Predrzni zajček - 10.15 Pri vas doma - 11.00 Turistični napotki - 11.15 Jug. pevci zabavne glasbe - 12.00 Na današnji dan - 12.10 Iz Kozinove opere «Ekvinokcij» - 12.30 Kmetijski nasveti - 12.40 Holandske godbe - 13.30 Priporočajo vam... - 14.05 Izbrali smo vam - 15.40 Pianist R. Klasinc - 16.00 Vsak dan za vas - 17.05 Simf. koncert - 18.00 Aktualnosti - 18.15 Turistična oddaja - 18.45 Jezikovni pogovori - 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Ansambel «The Rokes» - 20.00 Domače pesmi in napevi - 21.00 Literarni večer: «Bert Brecht» - 22.10 Komorni večer - 23.05 Literarni nokturno: M. Miron: Naše rojakinje v Bosni.

Ital. televizija

17.00 Program za najmlajše - 17.30 Dnevnik - 17.45 Spored za mladino - 18.45 Kmetijska oddaja - 19.15 Film «Matrimonio a sorpresa» - 19.45 Šport in ital. kronike - 20.30 Dnevnik - 21.00 Music-Rama - 22.00 Politična tribuna: KD in 3 novinarji - 23.00 Dnevnik.

II. kanal

21.00 Dnevnik - 21.15 Naše občinstvo - 22.05 Filmske in gledališke kronike.

Jug. televizija

17.05, 20.00 in 22.20 Poročila - 9.40, 14.50 in 16.10 TV v šoli - 10.35, 11.00 in 15.45 Angleščina - 17.10 Tiktak: Mala lupinica 17.25 Slike sveta — otroški žurnal 17.55 Obzornik 18.15 Kaleidoskop 18.35 Glasbena oddaja 19.00 Dežurna ulica — humor. oddaja 19.54 Propagandna medigra 20.30 Aktualni razgovori 21.10 Risanka 21.20 J. Conrad: «Juri», TV drama.

Vreme včeraj: najvišja temperatura 13,1, najnižja 10,8, ob 19. uri 13.1 stopinje, vlaga 90 odst., zračni tlak 1016.2 stalen, nebo pooblačeno z meglo, padavine 0,6 mm, morje mirno, temperatura morja 16,8 stopinje.

Tržaški dnevnik

Danes, ČETRTEK, 16. novembra
Albert
Sonce vzide ob 7.05 in zatone ob 16.34. Dolžina dneva 9.29. Luna vzide ob 16.02 in zatone ob 6.17.
Jutri, PETEK, 17. novembra
Ljuba

SEJA TRŽAŠKEGA POKRAJINSKEGA SVETA

V prihodnjih dneh bo odločena usoda ladjedelnice Felszegy v Miljah

Zaradi pomanjkanja denarnih prispevkov bodo šla baje po vodi nekatera naročila, ki bi rešila podjetje - Solidarnostna brzojavka ob hudi nesreči, ki je prizadela Videm

Na sinočnji seji tržaškega pokrajinskega sveta je predsednik dr. Savona obvestil svetovalce o strašni nesreči, ki se je včeraj pripetila v Vidmu, kjer je eksplodiralo skladišče municije, o čemer podrobno poročamo na drugem mestu. Pokrajinski predsednik je ob tej nesreči, ki je prizadela sosedno mesto, poslal predsedniku pokrajine in županu v Vidmu sledečo brzojavko:

«Iskreno užaloščen za nenadno in hudo nesrečo, Vam pošiljam najbolj iskrena sočustvovanja v imenu tržaškega pokrajinskega sveta in v mojem imenu za tragični dogodek, ki je prizadel mesto Videm. Hkrati pa izražam sožalje in občutno solidarnost z družinami smrtnih žrtev ter z ranjenimi in vsemi, ki jih je eksplozija prizadela.

Pokrajinski svet je nato počastil spomin žrtev z enominutnim molkom.

Zatem je predsednik obvestil svetovalce, da je bil pretekli teden v Vidmu na odborništvu za krajevne ustanove, kjer se je razgovarjal z odbornikom Vicariom glede nekaterih nujnih vprašanj, ki se tičejo pokrajinskega osebja. Predsednik je povedal, da so na tem razgovoru razčistili mnogo vprašanj in da bo pokrajinski odbor v kratkem predložil v odobritev svetu nekaj sklepov o izboljšanju položaja pokrajinskega osebja.

Glede resolucije liberalca Jona v zvezi z ostavko, ki jo je podal odbornik Slovenske skupnosti Saša Rudolf, je predsednik sporočil, da je ne more še dati na dnevni red, češ da je odbor sicer že razpravljal o ostavki, da pa je on osebno poslal odborniku Rudolfu pismo, v katerem ugotavlja, da niso bili kršeni dogovori med strankami leve sredine in Slovensko skupnostjo o sestavu pokrajinskega sveta in ga zato prosi, naj prekliče svojo ostavko v korist nadaljnjega sodelovanja in uspešnega delovanja pokrajinske uprave.

Nato so prišli na vrsto odgovori predsednika in odbornikov na vprašanje svetovalcev. Na vprašanje komunistične svetovalke Laure Weiss, kakšne korake je podvzela pokrajinska uprava, da bi preprečili uresničitev sklepa vodstva zavoda INPS,, da odpove konvencijo z združenimi bolnišnicami glede delovanja pljučne kirurgije v sanatoriju na Trsteniku, je odbornik Fogher ugotovil, da je zavod INPS to svojo namero že uresničil kljub posredovanjem deželne uprave in združenih bolnišnic. Poleg tega je dejal, da je omenjeni zavod odpovedal to konvencijo prav sedaj, ko se pripravlja bolnišniška reforma, ki bo popolnoma preuredila deželno zdravstveno in ki se pričakuje, da bo zdravstvena služba INPS prešla v deželno bolnišniško službo.

Predsednik dr. Savona je odgovoril na vprašanje komunističnega svetovalca Collija, ki ga je predložil že pred mnogimi meseci, in v katerem je obsodil zborovanje častnikov NATO v Trstu ter manevre NATO v Julijski krajini na meji s sosedno nevtralno državo.

Predsednik je poudaril, da se odbor ne strinja z mnenjem svetovalca o tem vprašanju. Dejal je, da omenjene prireditve NATO niso v nasprotju z gospodarskimi in drugimi koristmi dežele in da ne morejo škodovati sodelovanju s sosedi. Pri tem je dodal, da se osebno strinja, da je treba spremeniti Atlantsko zvezo, ki je nastala v drugih političnih pogojih v Evropi. Svetovalec Colli pa ni bil tega mnenja ter je poudaril, da so bile tedanje prireditve NATO usklajene s vojaškimi manevri v Grčiji. Vsi tedanji in podobni dogodki, je dejal Colli, ne morejo koristiti naši deželi, ki bi morala biti most prijateljstva in sodelovanja s sosedno državo in vzhodnimi socialističnimi deželami.

Predsednik je odgovoril tudi na vprašanje liberalca Jone glede ustanovitve fakultete za sodobne jezike v Vidmu. Dejal je, da ne bodo odvzeli tržaški univerzi nobene sedanje fakultete, marveč da gre za ustanovitev nove fakultete tržaške univerze, ki pa bo imela sedež v Vidmu. Povedal je, da je ministrstvo že odobrilo ta predlog in da bo fakulteta začela delovati v prihodnjem akademskem letu.

Dr. Savona je odgovoril še na vprašanje komunistov Collija in Donadela, ki sta mu predočila resno stanje ladjedelnice Felszegy v Miljah. Predsednik je priznal, da to stanje vzbuja veliko zaskrbljenost. Ladjedelnica trenutno nima nobenih zagotovljenih naročil in če bo šlo tako naprej bo morala zapreti svoje obrate.

Pri tem je poudaril, da je treba na vsak način poiskati kako rešitev, da se prepreči zapora. Dejal je, da je sedaj več ali manj vse odvisno od finančnega zavoda IMI, ki je svoj čas že odobril določena finančna sredstva ladjedelnici. Ta zavod pa bi moral dati ladjedelnici še okrog 450 milijonov lir, da bi si lahko zagotovila nova naročila. Ugotovil je, da je trenutno precej dobra ladjedelska konjunktura in da ima ladjedelnica Felszegy možnost, da si zagotovi gradnjo štirih 14.000-tonskih ladij za mešani tovor, dva trajekta za Dansko, dve manjši ladji za obalno plovbo za Bolgarijo in dve ladji za prevoz banan za neko italijansko družbo. Toda če zavod IMI ne bo dal ladjedelnici 450 milijonov lir, bodo ta naročila šla po vodi.

Ladjedelnica sedaj zaposluje 500 delavcev in uradnikov in okrog 200 delavcev zunanjih podjetij. Se pravi, da bi z zaporo ladjedelnice ostalo na cesti 700 ljudi. Predsednik je poudaril, da se prav zaradi tega in zato, da se zaščitijo gospodarske koristi miljske občine, deželni odbornik za industrijo Marpillero in vladni komisar izredno zanimajo, da bi ohranili podjetje pri življenju. Toda zadnje vesti, je poudaril dr. Savona, niso preveč razveseljive. Denarno nakazilo IMI bo težko prišlo in s tem bodo šla po vodi tudi nova naročila. Zato bo usoda te ladjedelnice odločena v prihodnjih dneh.

Dr. Savona je odgovoril še na vprašanje komunistov Collija in Kaplja o gradnji tovarne «Grandi Motori» v Boljuncu. Predsednik je prečital izjavo, ravnatelja «Grandi Motori», ki je enako, kot ga je nedavno prečital v občinskem svetu tržaški župan. Kot smo tedaj poročali, ravnatelj družbe pravi med drugim, da ni mogoče graditi te tovarne pri Orehu iz tehničnih razlogov in da je edino področje pri Boljunci primerno za gradnjo.

Nato je pokrajinski svet odobril nekaj sklepov upravnega značaja.

PRED GOSTOVANJEM IGRALSKE SKUPINE «ROŽ»

S stoto predstavo „Miklove Zale" počastitev Jakoba Špicarja

Koroški vračajo obisk SG v Trstu, ki je v pretekli sezoni gostovalo v Celovcu

V soboto, 18. novembra, ob 20.30 uri bo v Kulturnem domu v Trstu gostovala igralska skupina «Rož» iz St. Jakoba. Naši koroški bratje bodo uprizorili «Miklovo Zalo», ki je doživela svojo krstno predstavo že leta 1911. To bo stota predstava in ob tej priložnosti bodo naši Korošci prav tu pri nas počastili Jakoba Špicarja, ki je igro dramatiziral leta 1908 po povesti profesorja Jakoba Sketa; povest je izšla v Slovenskih večernicah leta 1884. Dejanje igre se dogaja za časa turških vpadov na Koroško v letu 1478. Prvih šest slik se odigrava v Rožu, sedma slika v Carigradu in zadnja slika spet v Rožu.

Igra o «Miklovi Zali», podana v mehkem, blagoglasnem domačem narečju, je v preprostem narodnem duhu dramatizirana povest o domovinski ljubezni. «Miklova Zala» ni le ena izmed narodnih iger, ampak še več: je simbol trpeče Koroške. In Korošci si jo izročajo iz roda v rod kot simbol ljubezni in zvestobe do svoje zemlje, do materine besede. Zala, piše Prežihov Voranc, je poosebljena zvestoba našega ljudstva do domovine, govorice in kulture.

S to predstavo vračajo Korošci obisk Slovenskega gledališča v Trstu, ki je v pretekli sezoni gostovalo v Celovcu. Takrat so se Korošci zbrali v Mestnem gledališču in ga napolnili do zadnjega kotička; izkazali so vso ljubezen do primorskih sobratov.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

Razgovor o Krasu

Danes ob 21. uri bo v Slomškovem domu v Bazovici razgovor o bodoči ureditvi kraških naselij in krajine. Pri razgovoru, ki ga bo vodil občinski svetovalec dr. Rafko Dolhar, bodo sodelovali prof. Gojmir Budal, arhitekt Darij Jagodic, inž. Milan Sosič in gradbeni izvedenec Atilij Kralj. Razgovor bodo spremljale skioptične slike, ki jih bo predvajal fotoreporter Mario Magajna.

SLOVENSKO GLEDALIŠČE V TRSTU

KULTURNI DOM

V soboto, 18. novembra ob 20.30

GOSTOVANJE KOROŠKIH SLOVENCEV

I. SKET — J. ŠPICAR

MIKLOVA ZALA

(Narodna igra v štirih dejanjih)

V nedeljo, 19. novembra ob 16. uri

IVO BRNČIČ

MED ŠTIRIMI STENAMI

(drama v treh dejanjih)

Prodaja vstopnic od četrtka dalje vsak dan od 12. do 14. ure ter eno uro pred pričetkom predstav pri blagajni Kulturnega doma. Rezervacije na tel. 734265.

100 milijonov lir za razne patronate

Na predlog odbornika za delo Dal Masa je deželni odbor na svoji predvčerajšnji seji odobril porazdelitev prispevkov zavodom, ki opravljajo socialno-skrbstveno in patronatsko službo. Na podlagi zakona iz leta 1965 je namenjenih letos za to 100 milijonov lir.

S tem bo dežela dopolnila prispevke, ki jih daje država tem ustanovam, katere skrbijo predvsem za to, da se izvajajo razni socialno-skrbstveni ukrepi v prid delavcem. Predlanskim je dala dežela v ta namen 20, lani 80 milijonov, letos pa, kot smo dejali, 100 milijonov. Prispevke delijo na podlagi količine dejavnosti teh ustanov v prejšnjem letu.

Prispevke dobe ustanove ACLI, INCA, INAS, ITAL, EPACA, ONAR MO, ENAS in UCAP, ki so pravno priznane. Na tržaško pokrajino odpade 27.310.900 lir, na goriško 13 milijonov 160.190, na videmsko 39 milijonov 817.535, na pordenonsko okrožje pa 19.711.375 lir.

Na predlog odbornika za javna dela Masutta je odbor nadalje odobril razne sklepe, ki se tičejo obnovitve raznih del, poškodovanih med lansko povodnjo. Predvsem so namenili 86 milijonov lir za obnovitev brvi čez Tilment med Pušjo vasjo in Piovernom.

Opozorilo Zveze invalidov NOV

Zveza vojnih invalidov NOV v Trstu vabi svoje člane, naj dvignejo pri blagajni Kulturnega doma v Ul. Petronio 6 abonmajske izkaznice za gledališke predstave.

Blagajna je odprta od 9. do 14. ure (ob nedeljah eno uro pred pričetkom predstave).

Župan sprejel časnikarja M. Nordia

Tržaški župan je včeraj sprejel Maria Nordia, ki praznuje 60-letnico svojega novinarskega dela. Čestital mu je in mu podaril v imenu občinske uprave zlat občinski pečat. Prisotni so bili predsednik novinarske zbornice dr. Vittorio Zanaboni, predsednik Združenja novinarjev Danilo Soli, predsednik novinarskega krožka inž. Gianni Bartoli in občinski odbornik Luciano Ceschia.

Razna obvestila

V veliki veži v pritličju Kulturnega doma je eno izmed izložbenih okenc prevzel Odsek za zgodovino in etnografijo, ki namerava pred vsako premiero izmenjati razstavljene predmete in dokumente, da se bodo naši prosvetarji nekako mimogrede seznanjali z delom, ki ga opravlja ta odsek.

* * *

Prosvetno društvo «Ivan Cankar» sporoča, da bo danes v četrtek ob 15,30 telovadba za otroke.

Včeraj - danes

ROJSTVA, SMRTI, POROKE

15. novembra 1967 se je v Trstu rodilo 15 otrok, umrlo pa je 11 oseb.

UMRLI SO: 72-letna Elda Sagraischeg vd. Leardi, 75-letna Carmela Sussi, 68-letni Luigi Gregori, 83-letna Erminia Chiurman vd. Fortuna, 70-letni Bruno Furlan, 87-letni Pietro Di Bari, 77-letna Elvira Helmecke vd. Suppani, 77-letna Erminia Boscolo vd. Boscolo, 67-letni Armando Casari, 56-letni Antonio Depase, Euro Iurada, star 17 ur.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN (od 13. do 16. ure)

Croce Azzurra, Ul. Commerciale 26; dr. Rossetti, Ul. Combi 19; dr. Signori, Trg bolnišnice 8; Tamaro in Neri, Ul. Dante 7.

NOČNA SLUŽBA LEKARN (od 19.30 do 8.30)

Godina, Trg sv. Jakoba 1; Grigolon Alla Minerva, Trg sv. Frančiška 1; Ai Due Mori, Trg Unità 4; Nicoli, Skedenjska ulica 80 (Skedenj).

Kino

Nazionale 14.00 17.45 21,30 «Il dottor Zivago» Omar Shariff, Rod Steiger, Julie Christie.

Excelsir 15.30 «Ad ogni costo» Technicolorscope. Jolly film. Edward G. Robinson, Janet Leigh, Robert Hoffman, Klaus Kinski, Riccardo Cucciolla, George Rigaud, Adolfo Celi. Režija Giuliano Montaldo.

Fenice 16,00 «Due stelle nella polvere». Technicoloscope. Superwestern Simmons. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Eden 16,00 «L'amore attraverso i secoli» Eastmancolor sexy film. Elsa Martinelli, Enrico Maria Salerno, Gabriel Tinti.

Grattacielo 16,00 «Sette volte donna» Technicolor de luxe. Shirley Mac Laine, Alan Arkin, Rossanno Brazzi, Michael Chaine, Vittorio Gassman, Peter Sellers. Režija Vittorio De Sica.

Ritz (Ulica San Francesco štev. 10) 16,00 «La 25,a ora» Metrocolor. Goldwyn Mayer. Anthony Quinn, Virna Lisi, Francosko italijanski film. Režija Carlo Ponti.

Alabarda 16,00 «Racconti a due piazze» Crnobeli film. Silva Koscina, Domenique Pascher, Nino Castelnuovo.

Filodrammatico 16,30 «Berlino 1945: la caduta dei giganti» Crnobeli vojni film. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Moderno 16,00 «Doppio bersaglio» Yul Brynner.

Cristallo 16.00 «Grand Prix» Technicolor. Trikratna nagrada Oscar. James Garner, Eva Marie Saint, Yves Montand, Toshiro Mifune.

Capitol 16.00 «Le dolci signore» Technicolor. Virna Lisi, Ursula Andress, Lando Buzzanca. Prepovedano mladini pod 14. letom.

Garibaldi 16,00 «Agente 007 missione Goldfinger» Technicolor. Sean Connery.

Aurora 16,00 «La via del West» Technicolor. King Douglas, Riccardo Loan.

Impero 16.00 «Il comandante Robinson Crosue» Walt Disney.

Astoria 16.00 Caterina Caselli v «Nessuno mi può giudicare» Film predvajajo samo danes.

Astra 16.30 «Ringo e Gringo contro tutti» Technicolor. Raimondo Vianello, Lando Buzzanca.

Vittorio Veneto 21,00 Koncert.

Ideale 16,00 «Rapina al sole» Crnobeli film. Jean Paul Belmondo, Sophie Baumier, Geraldine Chaplin. Zadnji dan.

Abbazia 16.00 «La valle dell'osso» Technicolor. Western. F. Walker, Martha Siel.

KRZNA

SUPER ELEGANTNI MODELI
VIŠJA KAKOVOST
VELIK PRIHRANEK

PELLICCERIA CERVO
TRST
Viale XX Settembre 16/III

SOŽALJE

Prosvetno društvo France Prešeren izreka ob smrti Stanislava Krasne svojcem in Športnemu društvu Breg globoko sožalje.

VPRAŠANJA IN INTERPELACIJE V DEŽELNEM SVETU

Nove obljube glede vključitve avto ceste Videm-Trbiž v načrt del

Odgovor odbornika za delo Dal Masa komunistu Calabrii o položaju v treh tržaških podjetjih

Na predvčerajšnji seji deželnega sveta je deželni odbornik za delo Dal Mas odgovoril na vprašanje komunista Calabrie o položaju v nekaterih industrijskih podjetjih v Trstu. Calabria je hotel zvedeti za stališče deželnega odbora do položaja v Italcementi, v Stabilimenti Meccanici Triestini in v Lucky Shoe, kjer skušajo voditelji uvesti ozračje pritiska in izsiljevanja, pri čemer se pozivžgajo na ustavo, na delovne pogodbe in na sindikalne sporazume.

Calabria je tudi vprašal, kakšne pobude je sprejel deželni odbor, da bi zagotovil v treh podjetjih ustavne pravice in svoboščine ter da bi prepričali IRI, da bi odločno nastopila tako da bi voditelji podjetja Stabilimenti Meccanici Triestini spremenili svoje ravnanje. Končno, kaj je storil odbor, da bi Italcementi preklicala odpustitev člana notranje komisije, ki je samo opravljal svoje naloge.

Odbornik Dal Mas je samo omenil razne sestanke, ki jih je imel z voditelji podjetij. Kar se tiče Italcementi, je zahteval, naj bi ponovno proučili vprašanje,, da bi preprečili zaostritev položaja in da ne bi prišlo do novih stavk. Prav tako je poudaril, da bi morali vzpostaviti v podjetju normalno stanje, ker je vzdušje v njem nevzdržno zaradi nekorektnega in žaljivega ravnanja nekaterih voditeljev proti delavcem. Ravnateljstvo Italcementi je izjavilo, da je izvedlo skrbno preiskavo in da so pritožbe delavstva povsem neutemeljene. Vsi napori odborništva za delo so bili doslej zaman in vodstvo se noče odreči odpustitvi člana notranje komisije, niti poskrbeti, da se ozračje v tovarni izboljša. Rekel pa je, da je vodstvo pripravljeno razpravljati o nekaterih visečih vprašanjih, toda samo o tistih, ki se nanašajo na pogodbo. Toda sindikalne organizacije niso zadovoljne s tem stališčem.

Kar se tiče podjetja Stabilimenti Meccanici Triestini, je odbornik rekel, da niso sindikalne organizacije doslej nič zahtevale. Pri tem je odbornik pozabil povedati, da gre za podjetje, ki je napol javno, saj ima 50 odst. delnic SNIA, 50 odst. pa IRI. Končno je odbornik na kratko povedal, kakšen je položaj v tovarni Lucky Shoe v Trstu in omenil, da so vseh 700 odpustov preklicali. Tako je vsaj odstranjena nevarnost, da bi ostalo tako veliko število delavk brez dela. Sedaj se nadaljujejo stiki med notranjo komisijo in ravnateljstvom podjetja glede predlogov, ki so jih dali sindikati v zvezi s kvalifikacijami osebja na podlagi že doseženega okvirnega sporazuma.

Svetovalec Calabria je vzel odgovor odbornika na znanje, dodal pa je, da bi moral deželni odbor skupno z drugimi javnimi oblastmi spričo prave protidelavske ofenzive v nekaterih podjetjih v Trstu odločneje nastopiti.

Dal Mas je podobno odgovoril tudi demokristjanu Uriju, ki je vprašal za pojasnila glede položaja v Italcementi.

Važen je bil tudi odgovor podpredsednika Giacomettija na vprašanja demokristjana Romana ter liberalcev Morpurga in Traunerja glede perspektiv za gradnjo avto ceste Videm-Trbiž. Giacometti je dejal, da ta cesta ni v programu nedavnega načrta gradnje avto cest, ki ga je pripravil ministrski svet. Poudaril je važnost te ceste za gospodarstvo in turizem ter rekel, da je predsednik Berzanti takoj poslal brzojavki predsedniku vlade Moru in ministru javnih del z zahtevo, da se tudi ta cesta vključi v program bližnjih gradenj. Moro je odgovoril Berzantiju, da so opozorili CIPE na to važno vprašanje ter na dejstvo, da je ta cesta, ki veže srednjo in vzhodno Evropo z Italijo, velike socialne in gospodarske važnosti zlasti za prebivalstvo Furlanije - Julijske krajine. Minister Mancini pa je odgovoril, da bo CIPE odločil, ali naj se v novi program vključi avto cesta Videm-Trbiž.

Giacometti je dejal, da sta ta dva odgovora vsekakor spodbudna, čeprav ne naznačujeta nobenega roka glede vključitve ceste v splošni načrt. Rekel je tudi, da se bo deželni odbor stalno in odločno potegoval da se končno začne graditi ta avto cesta.

SEJA DEŽELNEGA SVETA

Nadaljevanje razprave o zakonskem osnutku o osebju

Včeraj sta spregovorila Gefter-Wondrich (MSI) in Bettoli (PSIUP) Prekinitev seje v znak sočustovanja z žrtvami nesreče v Vidmu

Na včerajšnji seji deželnega sveta se je nadaljevala razprava o zakonskem osnutku o deželnem osebju. Še prej so izvolili novega komunističnega svetovalca inž. Cuffara za predstavnika dežele v «komisiji za Trst». Prej je bil namreč v tej komisiji prof. Sema.

O zakonskem osnutku sta spregovorila včeraj samo misovec Gefter-Wondrich in psiupovec Bettoli. Gefter-Wondrich je v svojem zelo dolgem govoru zelo kritično ocenil zakonski osnutek. Predvsem je dejal, da predvideva stalež preveč osebja, saj bo samo deželna uprava štela okrog 1000 uslužbencev, od katerih 315 vodilnih funkcionarjev. Kljub velikemu številu osebja pa se vsa vprašanja rešujejo zelo počasi po starem birokratskem kopitu. Med drugim je ostal popolnoma nedotaknjen ves državni ustroj, tako da gre v primeru deželne uprave le za nekakšnega dvojnika.

Izrekel je tudi razne kritike, kar se tiče osebja, in se čudil, da ne morejo najti glavnih ravnateljev med sedanjim osebjem samim. Kritiziral je tudi postopek v zvezi s priznanjem starostne službene dobe. Dejal je, da nameravajo nekaterim uslužbencem, ki so bili premeščeni v deželno službo iz državne, priznati kar dvojno starostno dobo, medtem ko bi priznali tistim, ki so bili zaposleni na novo, enojno. To bi ustvarilo neupravičene diskriminacije in tudi razprtije in zavist med osebjem samim. To krivico je treba odpraviti in priznati vsem le dejanska leta službe, ker ni med uslužbenci nihče «afriški legionar».

Svetovalec Bettoli je predvsem poudaril, da ne bi smel biti namen dežele ustvariti neko novo birokracijo, ker je bil njen glavni namen ta, da bo pospeševala gospodarski in socialni razvoj Furlanije Julijske krajine. Kot pa kaže sedaj, se ustvarja aparat, ki naj bi bil nekako sam sebi namen. Kritiziral je tudi določene odnose po uradih, kjer se ustvarja prava hierarhija, namesto da bi sodili posameznike po njihovi operativni sposobnosti.

V zvezi z osebjem deželnega sveta je dejal, da ne bi smeli smatrati navzočnosti uslužbencev kot nekako roboto ter ostro paziti na izmene, marveč bi se morali ti uslužbenci tudi nekoliko žrtvovati glede prisostvovanja na sejah, kot to velja za svetovalce. Ves deželni svet bi namreč moral biti kot nekaka družina, kajti njegovi uslužbenci opravljajo zelo resne in odgovorne naloge. Rekel je tudi, da obstaja težnja, da bi s pomočjo izpitov izločili del osebja, ki so ga konec koncev zaposlili skoraj vsega na podlagi političnih kriterijev. Takšno ravnanje je zgrešeno in naj raje deželna uprava ne obnovi zaposlitvenih pogodb s posameznimi uslužbenci. Pri tem tudi nikogar ne prepriča izgovor, da javni uradi zaposlujejo uslužbence na podlagi izpitov. Kar se tiče staleža, naj bi prišli vanj samo tisti uslužbenci, ki so bili v službi 26. septembra letos. Kasneje pa naj bi sprejemali uslužbence samo z natečaji.

V začetku seje je predsednik de Rinaldini sporočil, da se je pripetila v Vidmu huda nesreča. Nekateri svetovalci so zato proti koncu seje predlagali, da bi sejo prekinili ter s tem pokazali solidarnost in sočustvovanje s hudo prizadetimi družinami, hkrati pa omogočili raznim svetovalcem iz Vidma, da gredo na kraj nesreče. S predlogom prekinitve seje so se strinjale vse skupine.

Sožalje ob hudi nesreči v Vidmu

Tržaški župan je ob hudi nesreči v Vidmu poslal videmskemu županu Brunu Cadettu sožalno brzojavko, v kateri izraža v imenu občinske uprave in tržaškega prebivalstva sožalje in solidarnost prizadetim družinam in videmski občini.

Sestanek predstavnikov občinskih svetovalskih skupin

Na županstvu se je sestala komisija predstavnikov svetovalskih skupin, ki je razpravljala o načrtu pripomb glede deželnega načrta za gospodarski in socialni razvoj. Vodje svetovalskih skupin večine so izjavili, da je deželni načrt velike važnosti, čeprav so potrebni nekateri popravki zlasti glede določitev funkcij Trsta v deželnem okviru. Vodje opozicijskih skupin pa so izrazili svoje nasprotovanje načinu, kako je bil načrt sestavljen, ter svoje nezadovoljstvo, ker župan se ni posvetoval s svetovalskimi skupinami preden je sestavil svoje pripombe.

ŽALOSTNO JE VČERAJ POPOLDNE ODMEVALO POZVANJANJE V BREGU

Ganljivo poslednje slovo od mladega športnika Stanka Krasne iz Ricmanj

Dolg žalni sprevod, številni venci in zastopstva športnih društev - Od žalosti potrta mati je omedlela

V sivo, megleno popoldne je včeraj v Ricmanjih žalostno odmevalo pozvanjanje. Vsak udarec zvona je pretresel srca posameznikov v nepregledni množici vaščanov, mladincev in deklet, ki so od vsepovsod prihiteli v Ricmanje, da se poslednjikrat poslovijo od tragično umrlega mladega Stanka Krasne in ga pospremijo na zadnji poti. Ni bilo lica, ki ga ne bi orosila solza, ni bilo človeka, ki ne bi sočustvoval s hudo prizadeto materjo in bratom. Pred hišo žalosti se je zbrala številna množica, predstavniki športnih društev in združenj ter vaška mladina, da se poslovi od dragega Stanka, ter se pripravila, da v sprevodu nese številne vence samih belih cvetov. Med temi so bili poleg vencev najožjih Stankovih sorodnikov, venci Športnega društva Breg, športnih društev Primorje, Gaja, Zarja, Bor, Union in Rosandra, družine Hrvatič, kmetijske trgovine Furlani, skavtske družine, fantov in deklet iz Ricmanj, mladine iz Ricmanj in mladinskega krožka Dolina.

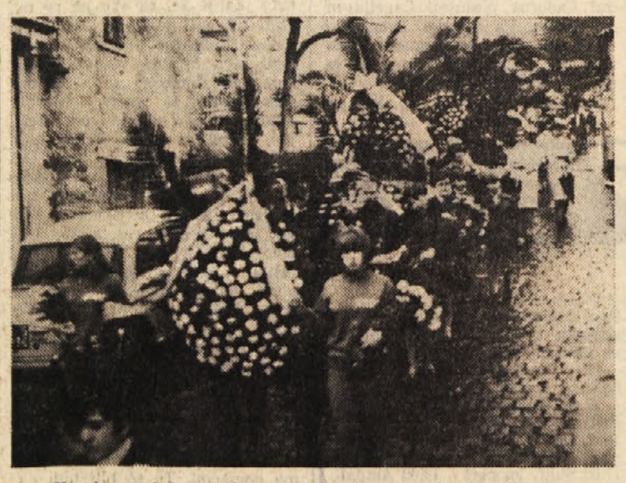

Venci, venci in cvetje v zadnje slovo od dragega Stanka

Pred hišo žalosti je zbor «Slavec» iz Ricmanj pod vodstvom Vlada Švare zapel žalostinko, nato se je razvil žalni sprevod do cerkve. Spredaj so mladinci nosili številne vence, sla je nato častna straža športnikov društva Breg, ki je na blazini nosila Stankovo nogometno majico in nogometno žogo. Takoj zatem je šest fantov na ramenih nosilo belo krsto.

V cerkvi se je od mladega pokojnika poslovil ricmanjski župnik Angel Kosmač in v nekaj besedah orisal lik pridnega in ubogljivega Stanka, ki je še pred nekaj dnevi nasmejan in poln nad stopal v življenje.

Žalni sprevod se je potem začel pomikati proti vaškemu pokopališču. Nepopisna je bila žalost hudo prizadete matere, ki je vsa v solzah in s težavo sledila krsti svojega ljubega sina. Ob strani ji je stal starejši sin, tudi on v solzah. Ko so fantje Stanka polagali v prerani grob, je tam stala častna straža športnikov Brega. Pred odprtim grobom je nato v poslednje slovo od dragega Stanka spregovoril Erminij Kuret, predstavnik športnega društva Breg v Ricmanjih, čičar govor objavljamo na športni strani. Od mladega pokojnika, bivšega skavta, se je z občutenimi besedami poslovil skavtski starešina prof. Teuerschuh, pevski zbor pa mu je za poslednje slovo zapel žalostinko «Vigred».

Mater je tragična izguba dragega sina tako globoko prizadela, da ni vzdržala. Morali so jo odnesti, ker je od žalosti omedlela.

Na pokopališču se je pred odprtim grobom še dolgo potem zadržala množica. Stanka Krasne ni več. Kruta smrt ga je v najlepših letih življenja iztrgala objemu dragih in ga pahnila v prerani grob. Naj mu bo lahko zemlja, v kateri počiva.

Hudo prizadeti družini izražamo globoko sožalje.

Po vasi gre dolg žalni sprevod — Spredaj zastopstvo športnega društva Breg

Včeraj, 15. t. m. je za vedno zapustil svoje drage

GEOM. CARLO (DRAGO) PANCRAZI

Pogreb bo v petek, 17. t. m., ob 14. uri izpred kapele glavne bolnišnice, od koder bodo dragega pokojnika odpeljali v Dolino, kjer bodo pogrebne svečanosti.

Žalostno vest sporočajo žena **NOVELLA**, sin **PAOLO** in hči **SANDRA**, **MATI** in sestra **MIRANDA** ter drugo sorodstvo.

Primaria Impresa Zimolo

ZAHVALA

Iz srca se zahvaljujemo vsem, ki so z nami sočustvovali in nam pomagali ob nenadomestljivi izgubi našega predragega

STANISLAVA KRASNE

Posebna zahvala Športnemu društvu Breg, vsem športnim organizacijam, skavtski družini, pevskemu zboru, čast. g. župniku in govornikom za tolažilne govore pred odprtim grobom, mladincem, fantom in dekletom, darovalcem cvetja in vsem tistim, ki so na kateri koli način počastili spomin in spremili dragega pokojnika na zadnji poti.

DRUŽINA KRASNA

Ricmanje, 16. novembra 1967

ZAHVALA

MLADINA IZ RICMANJ

se prisrčno zahvaljuje vsem, ki so sočustvovali ob tragični izgubi našega nepozabnega

STANISLAVA KRASNE

Posebna zahvala čč. duhovščini, prof. Teuerschuhu, pevskemu zboru Pd Slavec, športnemu društvu Breg, vsem športnim društvom našega področja, darovalcem cvetja in vaščanom za pomoč, ki so jo nudili družini pokojnika.

Ricmanje, 16. novembra 1967

ZAHVALA

Ob bridki izgubi našega mladega nogometaša

STANISLAVA KRASNE

se prisrčno zahvaljujemo vsem športnim organizacijam za izražena sožalja, vsem mladim športnikom, vaščanom, pevskemu zboru «Slavec», fantom in dekletom iz Ricmanj, čast. g. župniku, darovalcem cvetja in vsem tistim, ki so počastili spomin dragega pokojnika in ga spremili na zadnji poti.

ŠPORTNO DRUŠTVO BREG

Ricmanje, 16. novembra 1967

IZPRED POROTNEGA SODIŠČA

Mladi Alžirec obsojen zaradi ropa in tatvine na pet let zapora in globo

Razsodbo je sprejel še kar mirno - Obsojenec in javni tožilec bosta verjetno vložila priziv

Porotno sodišče je na včerajšnji dopoldanski razpravi po dveh urah in 10 minut trajajoči seji v posvetovalnici spoznalo 23-letnega Alžirca Saida Bougveljo za krivega ropa in tatvine ter ga obsodilo na 5 let in 3 mesece zapora, plačilo 350 tisoč lir globe, 4 mesece pripora zaradi nošnje strelnega orožja, plačilo sodnih stroškov in petletno prepoved izvrševanja javnih služb. Obtožencu je tolmač za francoski jezik Andrej Kenda prevedel razsodbo, ki jo je Bougvelja sprejel še kar mirno.

Včerajšnja razprava se je pričela s posegom odvetnika obrambe Kostorisa, ki je nadaljeval svoj obrambni govor, katerega je prekinil predvčerajšnjim zvečer. V glavnem smo braniličeve teze opisali v naši včerajšnji številki. Odvetnik Kostoris se je včeraj samo omejil na zahteve, ki naj bi jih upošteval porotno sodišče v prid njegovega varovanca. Odvetnik Kostoris je v glavnem zahteval, da sodišče ne upošteva obteževalnih okoliščin za roparsko in tatinsko dejanje Bougvelje ter naj izreče milo obsodbo, upoštevajoč tudi olajševalne okoliščine. Iste zahteve je odvetnik postavil tudi glede prekrška o nedovoljeni nošnji strelnega orožja in prilastitve, za katero pa je zahteval oprostitev, ker dejanje ni kaznivo.

Za odvetnikom je ponovno povzel besedo javni tožilec Tavella, ki je v bistvu ponovil vse svoje prejšnje zahteve, ker je bila po njegovem mnenju neizpodbitno dokazana krivda Alžirca Bougvelje. Kot smo že poročali, je javni tožilec za obtoženca zahteval kazen 8 let in dveh mesecev zapora ter plačilo 300.000 lir globe. V zagovor Bougvelje se je ponovno oglasil odvetnik Kostoris in v kratkem zagovoru ponovno skušal prepričati sodišče, da so njegove zahteve pravične.

Porotniki in predsednik sodišča Rossi so se umaknili v posvetovalnico ob 11.10. Po dolgem čakanju je končno ob 13.20 zazvonil zvonec, ki je naznanil prihod porotnikov in sodnikov v dvorano porotnega sodišča. Prisedni sodnik je prebral razsodbo, na podlagi katere so Bougveljo obsodili na nekaj več kot pet let ječe, nakar jo je izročil tolmaču, da jo je prevedel obtožencu. Pričakovati je, da bosta proti razsodbi vložila priziv obtoženec in tudi javni tožilec.

Pedagoški tečaj na filozofski fakulteti

V prostorih filozofske fakultete v Ul. dell'Università 7 je bila predvčerajšnjim svečana otvoritev tečaja za kulturo in didaktično spopolnjevanje v zvezi s proučevanjem predmeta «opazovanja iz narave», ki ga prireja fakulteta za književnost in filozofijo tržaške univerze v sodelovanju z znanstveno fakulteto in šolskim skrbništvom.

Udeležence tečaja, ki se bo nadaljeval vsak ponedeljek in torek do 6. februarja 1968, je v imenu rektorja tržaške univerze pozdravil prof. Marcello Gigante, dekan fakultete za književnost in filozofijo, ter se zahvalil vsem tistim, ki so pripomogli k uresničitvi tečaja.

V torek sta na tečaju predavala prof. Antonio Marussi, dekan tržaške znanstvene fakultete, in prof. Pietro Omodeo, docent za zoologijo na padovanski univerzi. Tečajniki so s posebnim zanimanjem sledili prof. Omodea. Danes bo v okviru tečaja okrogla miza o razvoju didaktičnih raziskav v srednji šoli. Govoril bo prof. Matilli Di Lallo docent pedagogije na tržaški filozofski fakulteti.

● Ministrstvo za turizem in prireditve je izdalo odredbe glede novih profesionalnih izkaznic za gledališke igralce in osebje gledališč, ki služijo za železniške popuste. Za podrobna pojasnila naj se interesenti obrnejo na urad za prireditve v Ul. Pesce 4.

PISMO UREDNIŠTVU

Pretekli petek je «Primorski dnevnik» objavil kurziv pod naslovom «Apartheid?». Z vprašanjem šlo je za predlog občinskega odbornika Romana, da bi zaradi težav v mestnem prometu odredili parkiranje jugoslovanskih avtomobilov v predmestju in bi se jugoslovanski turisti morali posluževati za dohod v mesto javnih prometnih sredstev. Ne nameravam v tem članku razpravljati o zares perečem vprašanju cestnega prometa in parkiranja v mestu; hotel bi le ugotoviti, da se je mogel poroditi zgoraj navedeni predlog le iz določene miselnosti, ki je še zasidrana v naših someščanih italijanske narodnosti. Ne zanikam zelo spodbudnih premikov, ki se sicer bolj ali manj izražajo le deklarativno, vendar so korenine preteklosti tako globoke, da se tudi ljudje, ki so se že popolnoma ločili od bartolijevske smeri, ne morejo povsem otresti nekaterih predsodkov in za- to ne morejo zajeti vprašanja sožitja dveh sosednih narodov in njihove medsebojne enakopravnosti z ono širino, ki bi pristajala resničnemu, globoko prepričanemu demokratu!

Zato je bilo mogoče, da smo v soboto zvedeli za resničen apartheid, ki je bil v petek objavljen še z vprašanjem. Sklep občinskega odbora, da se tri ulice v Bazovici poimenujejo po Srečku Kosovelu, Igu Grudnu in Dragotinu Ketteju, je sicer nedvomno premik, vendar ga ne moremo sprejeti z izrednim zadovoljstvom, ker se je dolgo pričakovano poimenovanje mestnih u- lic z imeni slovenskih ljudi začel- z apartheidom. Če se je tržaš- mestni odbor sedaj naenkrat odl- čil, da prične izvajati določeno ... ko svoje obveze, zato da pom... italijanskemu delu mešane ko... je do konkretnega gradiva, k... je žal je v prtljagi, ki je ... Beograd, bore malo, potem ji ... la storjena prav medvedja u...

Če moremo verjeti, da s... druga imena v proučevanju p... ponomastični komisiji in to z... če v mestu, predmestju in ... ških vaseh, zakaj se ni poter... čakalo še z Bazovico? Preveč... iz daljne preteklosti navajer... izpolnjenih obljub, izmikanj ... prevar, da bi ne bili ne...

Bazovci se z ene strani si... tijo počaščeni, prepričan pa ... da si tudi oni zastavljajo v... nje: le zakaj smo prav mi p... vrsti? In gotovo ni skromnost... več kulturna razgledanost, če ... kak Bazovec zastavil na pr. v... nje: Ali ne bi Srečko Kosove... služil ulice v mestu?

Poimenovanje ulic je vse... kulturna zadeva. Ali je ob... komisija za toponomastiko k... tentna za oceno imen in dol... primernih ulic za slovenske k... like in druge zaslužne Slov... Prav gotovo ne! Vendar pa ... strankah, ki sestavljajo obč... odbor tudi Slovenci, ki ne m... in ne smejo mimo tega vpraš... brezbrižno. Oni bodo radi poma... članom toponomastične komi... da bodo sklepi te v skladu s ... turno oceno predlaganih imen ... vedá, če je poimenovanje ulic ... slovenskih ljudeh posledica no... resnično iskrenega gledanja na ... žitje dveh sosednih narodov in ... je neprijetna in nesimpatična ... cesija nekega političnega spo... ma, ki jo je treba izpolniti z ... voljo.

Prav to se bo izkazalo v bodo... nosti. In potrebno je, da se izka... čimprej, da ne bodo slovenska k... turna imena obsojena v aparthe...

D. I.

V članku, ki ga omenja pisec, je izraženo zadovoljstvo nanaša... kakor se sicer v članku tudi poudarja, na dejstvo, da je tržaška občina sklenila imenovati ulice po slovenskih zaslužnih možeh in ker je vsaj na tem sektorju sklenila opustiti dosedanjo politiko. Jasno je, da se s tem ne moremo zadovoljiti in pričakujemo, da bo občinski odbor v najkrajšem času sprejel naše večkrat izražene zahteve, da poimenuje ulice po slovenskih zaslužnih možeh tudi v mestu in predmestjih.

Kar se tiče poimenovanja ulic po Kosovelu, Ketteju in Grudnu v Bazovici, se strinjamo, da ti zaslužijo svojo ulico tudi v mestu. Menimo pa, da poimenovanje ulic po njih v Bazovici, nikakor ne more in ne sme izključevati možnosti, da dobijo po njih ime tudi ulice v mestu, saj je Bazovica — čeprav v tržaški občini — jasno ločena od mesta.

Strinjamo se, da bi morali slovenski občinski svetovalci pri tem pomagati članom toponomastične komisije. Ti bi se morali vsekakor posvetovati z njimi, in ne samo z njimi, temveč tudi z drugimi kompetentnimi osebami, katera imena so najbolj primerna za posamezne dele mesta, za predmestja in vasi v tržaški občini.

Kino na Opčinah

predvaja danes, 16. t. m., s pričetkom ob 18. uri Panavision Metrocolor film:

I CONQUISTATORI DEGLI ABISSI

(OSVAJALCI BREZEN)

Igrajo: LLOYD BRIDGES, SHIRLEY EATON, BRIAN KELLY, DAVID McCALLUN ter KEENAN WYNN

KINO «IRIS» PROSEK

predvaja danes, 16. t. m., s pričetkom ob 19.30 dramatični film:

MARINES: SANGUE E GLORIA

(MARINES: KRI IN SLAVA)

Igrajo: JIM MITCHUM, MIKEY ROONEY in TISA CHANG

Goriško-beneški dnevnik

ZARADI EKSPLOZIJE VEČ STOTIN KG DINAMITA

4 mrtvi, 120 ranjenih in milijarda lir škode v grozni eksploziji včeraj zjutraj sredi Vidma

Razstrelivo je imel trgovec z gradbenim materialom - Eksplozijo je povzročil požar v skladišču Največja žrtev nesreče je koncesionar Autobianchi Donatis - Razdejanje v premeru 600 metrov

(Nadaljevanje s 1. strani)

Na kraju eksplozije je nastal, velik krater, vse naokoli, v premeru nekaj stotin metrov, kamor je seglo oko, pa je bilo videti neverjetno razdejanje. Podrte barake, cementne hale, razdejana trinadstropna hiša, razbite strehe in šipe.

Eksplozija je nastala zaradi požara v manjši hišici sredi večjega nezazidanega prostora, kjer je Perotti hranil gradbeni material. Požar so opazili okoli 8. ure zjutraj.

Vžgala se je plinska steklenica v hišici, kjer naj bi po nekaterih vesteh stanoval paznik Perottijevega skladišča z gradbenim materialom in — kakor piše v telefonskem imeniku! — skladišča eksploziva ter pritiklin za mine. Govorijo, da je Perottijeva tajnica, ko je opazila požar v hišici, pobegnila. Tudi stanovalci v Ul. Rocco, kjer je koncesionar «Autobianchi», so opazovali požar, okoliški stanovalci, ki so videli dim, pa se za vse to po nekaj minutah niso več zmenili.

Na vsem lepem je nastala strašna eksplozija, ki je spremenila podobo kraja.

«Stal sem pred svojo trgovino Ariston — nam je dejal gospodar — ko je grozno počilo; nastala je prava tema, slišal sem ropot, ki je sličil podiranju 7-nadstropne zgradbe, pod katero sem stal.

Stekel sem proč, ker sem bil prepričan, da se podira name. Nekaj minut kasneje sem se toliko zbral, da sem videl, kaj se je zgodilo. Med prvimi sem stekel v garažo koncesionarja «Bianchi» Donatisa ter zaslišal stoke delavca s popolnoma zmrcvarjenim obrazom. Reveža so odpeljali v bolnišnico, vendar je že med potjo umrl,» nam je pripovedoval 30-letni trgovec, ki mu je docela uničilo trgovino z gospodinjskimi stroji ter ga ranilo tudi na glavi.

Med razvalinami smo večkrat naleteli na predstavnika zavarovalne ustanove, ki je zaman iskal Perottija. Sprva se je razširila govorica, da je pobegnil, pozneje pa so vest zanikali.

Najbolj prizadeta je bila družina koncesionarja «Autobianchi»; izgubila je 30-letnega sina Ferruccia Donatisa, njegovo mamo 55-letno Wando Donatis, dalje je izgubila življenje njihova gospodinjska pomočnica 26-letna Pasqualina Fabro ter delavec v Donatisovi garaži 39-letni Rino Catarozzi. V isti hiši se je hudo ranil še neki upokojenec, ki ga je nesreča doletela v kopalnici, ter se sedaj bori s smrtjo. Po nekaterih govoricah je Wanda Donatis baje umrla na postelji zaradi srčne kapi; ženska je že delj časa bolehala za to boleznijo.

Popoldne je v bolnišnici umrl tudi sin Ferruccia Donatisa.

Donatisova hiša, ki je kakšnih ...0 metrov od kraja eksplozije, je neuporabna. Zračni pritisk je odnesel vsa zapirala, v notranjosti je podrl več sten, odtrgal je balkone ... strešni rob, hiša se je na polovici preklala in jo bodo morali porušiti. Enaka usoda čaka cementne hale, ki se še niso zrušile. V njih ... uničenih 40 bianchijev, ki so jih pripeljali pred dvema dnevoma, da ... jih izročili kupcem. Vozila so ...la v kleti in v zgornjih prostorih. Včeraj dopoldne so inženirske ...note vojske, ki so prihitele čistit razvaline, s težko mehanizacijo odstranjevale cementne stene, ki so ... zvalile na vozila. Uničenih je ...di več desetin «roulotov», ki so ...li na tamkajšnjem prostoru, on...raj Donatisove zgradbe pa je eksplozija povzročila razdejanje pri koncesionarju FIAT Tamburliniju, ...jer je uničenih okoli 80 fiatov, ...elno pa tudi hale in druga bližnja poslopja.

Perotti je morda utrpel še najmanjšo škodo, saj je zračni pritisk ...daril predvsem proti najbližji zgradbi. Perottijeve barake so sicer podrte, toda gradbeni material (samokolnice, železni odri, betonski mešalci in podobno) je skoraj nedotaknjen.

Na razdaljo nekaj stotin metrov ... po cestah in pločnikih vse polno razbitih šip, opečni prah pokri... vozila, ceste, hiše in notranjost ...orda nekaj stotin stanovanj, ki ... dokaj uničena. Hišna pročelja, ...rnjena proti Perrottijevemu skladišču, kažejo znake razbitih opek, ... so z vso silo priletele v zid in ... raztreščile. Drobci opeke so na ...sto padali tudi na trgu, kjer gra...jo spomenik padlim partizanom, ... je v zračni črti 300 metrov od ...aja eksplozije.

...aj amit je bil shranjen v kletnih ...m ...rih majhne pritlične hišice, ...el 3x4 metre. Prostori so bili ...il ...menta ter je prav zaradi tega ...e eksplozija bila tako močna.

V vsej nesreči predstavlja srečno naključje dejstvo, da gasilci, ki so hiteli na kraj požara, niso prišli nekaj minut poprej, ker bi jih sicer vse skupaj razneslo. S svojim vozilom so bili kakšnih 100 metrov proč, ravno za neko zgradbo, ko je počilo.

Do večera so inženirski oddelki odstranili najnevarnejše dele hiš, vojaki so znosili na kup gradbeni material, lastniki poškodovanih streh so nemudoma hiteli s popravili, zakaj začelo je na moč deževati. Več stotin gasilcev, karabinjerjev, vojakov in agentov PS je zastražilo prostor ter zadrževalo ogromno množico ljudi, ki si je v popoldanskih urah hotela ogledati razdejanje.

Kakor brez uma je tavala med razdejanim poslopjem Donatisova sestra; stric jo je tolažil, saj mu drugega tudi ni preostalo. Najbrž bi bil tudi sam potreben tolažbe, toda kaj, ko ni imel nikogar, da bi se mu potožil. Mirno in tiho je opazoval, kako vlečejo izpod ruševin zvito pločevino, ki je bila še pred nekaj urami karoserija novih vozil, ki jih bo še mogoče nadoknaditi, medtem ko življenj, uničenih v tej tragediji, nikoli več. G. V.

Iz podrte hale vlečejo vozilo, ki ga je docela uničila cementna plošča

Zavarovanje otrok trgovcev

Tajništvo pokrajinske komisije za seznam trgovcev na Goriškem obvešča vsa prizadeta podjetja, da bo z 31. decembrom 1967 prenehalo bolniško zavarovanje za družinske člane trgovcev, ki so dopolnili 18. leto starosti.

Izjema je dovoljena le v naslednjih primerih: 1. za dijake srednjih šol do 21. leta starosti; 2. za visokošolce do 26. leta; 3. za trajno nesposobne za delo in 4. kadar mladoletni postane sotrudnik v podjetju, v katerem mora biti zavarovan tudi za pokojnino.

V vsakem izmed navedenih izjemnih primerov morajo prizadeti napraviti podrobno prijavo, opremljeno s šolskim potrdilom (na prostem papirju), ali z zdravniškim potrdilom kadar gre za nezmožne za delo.

Omenjena komisija bo na svoji prvi seji v letu 1968 zbrisala s seznama vse tiste, ki do konca leta 1967 ne bodo uredili svojega položaja.

Škof Jenko iz Kopra pri goriškem nadškofu

Predvčerajšnjim je prišel v Gorico apostolski vikar Janez Jenko iz Kopra ter bil na vljudnostnem obisku pri goriškemu nadškofu Coccolinu, s katerim se je zadržal v prijateljskem razgovoru.

Z martinovanja SPD v Kobaridu

Kot smo že pisali, je Slovensko planinsko društvo iz Gorice pripravilo preteklo nedeljo v hotelu «Zvezda» v Kobaridu Martinovanje za svoje člane in prijatelje. Udeležilo se ga je kakih 200 ljudi, med njimi predstavniki planinskih društev s Primorskega in Planinske zveze Slovenije iz Ljubljane.

Na sliki vidimo predsednika te Zveze dr. Miho Potočnika, ko se zahvaljuje deklicama, ki sta mu v imenu SPD iz Gorice poklonili ob njegovi 60-letnici košarico z buteljkami izbranih domačih vin. Poleg njega stoji predsednik SPD Slavko Rebec, v ospredju pa je odbornik Peter Čermelj, ki je bil ob tej priliki odlikovan s srebrno kolajno za planinske zasluge.

NA OSNOVI SPORAZUMA Z ZDRAVNIKI

Sekcijski odbori bolniške blagajne za izboljšanje zdravstvene pomoči

Ustanovili so jih na sedežu INAM ob prisotnosti deželnih in krajevnih zastopnikov

V sejni dvorani pokrajinskega sedeža bolniške blagajne v Gorici so te dni sestavili sekcijske odbore za Gorico, Gradiško in Tržič, ki jih predvideva sporazum ustanove INAM z zdravniki.

Svečanosti je prisostvoval predstavnik deželnega odborništva za zdravstvo dr. Raimondi, glavni inšpektor za INAM dr. Sacco, pokrajinski zdravnik dr. Montagna, podpredsednik združenja zdravnikov dr. Venuti in številne druge osebnosti z zdravstvenega področja.

Prvi je spregovoril predsednik pokrajinskega odbora Bottegaro, ki je poudaril, da morajo biti sekcijski odbori nov dokaz demokracije in občutljivosti ustanove s ciljem, da se, v začetku nasprotujoči si interesi, strnejo v skupno akcijo za razvoj in izboljšave socialnih institucij v skrbi za zdravje zavarovancev in njihovih družinskih članov. Govornik je pozval zdravnike, sindikalne predstavnike in predstavnike podjetij, naj odločno nastopijo v teh odborih proti nepravilnostim in pomanjkljivostim na poti do izboljšanja zdravstvene službe. Zaključil je z željo, da bi novi odbori bili uspešni pri svojem delu.

Za njim je prinesel dr. Raimondi pozdrave deželnega odbornika za zdravstvo dr. Nardinija, ki ni mogel priti na svečanost; govoril je tudi predstavnik zdravnikov dr. Venuti, ki je poudaril prizadevanje zdravnikov za dober uspeh zdravstvene službe ter njihovo voljo, da bi dosegli skupen sporazum pri reševanju problemov socialnega skrbstva v zdravstvu.

Zaključil je pokrajinski ravnatelj INAM dr. Picco, ki je opozoril prisotne na osnovne naloge novih odborov, ki si morajo prizadevati ne samo da dosežejo zmerno izdajo potrebne pomoči, ampak da to pomoč tudi izboljšajo po kvaliteti ter tako dosežejo izboljšanje zavesti in odnosov do nove realnosti socialnega skrbstva.

Stavka v Tržiču

Včeraj so v ladjedelnici v Tržiču stavkali eno uro delavci treh sindikalnih organizacij CGIL, CISL in UIL. Zahtevali so pogajanja za akordno delo (passo 60).

Za danes je napovedana enourna stavka delavcev v OM zaradi istega problema. Stavkali bodo tudi v ladjedelnici zaradi akordnega dela in delovnih nagrad.

Podaljšan rok za dvig bencinskih bonov

Da bi ustregel tistim avtomobilistom, ki še niso dvignili bencinskih bonov za zadnje letošnje nakazilo, je avtomobilski klub po predhodnem pooblastilu trgovinske zbornice, podaljšal rok za dvig teh bonov do preklica, ki bo pravočasno javljen v časopisju.

Obmejno sindikalno sodelovanje

Predsednik sindikalnega sveta iz Nove Gorice Aleksander Čerče je včeraj obiskal novega pokrajinskega tajnika CISL Giovannija Padovana. Med prijetnim pogovorom sta preučila skupna vprašanja, ki zadevajo obe sindikalni organizaciji, zlasti, sodelovanje ter izmenjave izkušenj.

Predsednika obeh organizacij sta se dogovorila, da bo delegacija CISL prisostvovala decembra meseca sindikalnemu kongresu v Novi Gorici.

Avto na križišču podrl kolesarko

Na križišču ulic Crispi in Roma se je pripetila včeraj ob 15.10 prometna nesreča, pri kateri je bila lažje ranjena 38-letna Melanija Silič por. Vuk iz Orehovlja 61 pri Mirnu.

Žena se je peljala s kolesom po Ul. Roma v smeri proti Ul. Marconi. Na križišču pa je trčila z avtom fiat 500, ki ga je vozil 24-letni Sergij Klauser iz Soče, ki stanuje sedaj v Vidmu, Ul. Ledra 11. Avto je prihajal po Ul. Roma s Travnika. Pri trčenju je žena padla s kolesa in z avtom Zelenega križa so jo odpeljali v civilno bolnišnico, kjer so ji nudili prvo pomoč zaradi udarca na čelu z oteklino ter jo nato poslali domov. Okrevala bo v nekaj dneh. Na obeh vozilih je bilo le malo škode.

Nesreča pri delu v ladjedelnici

Za 15 dni so pridržali na zdravljenju v tržiški bolnišnici 32-letnega Luciana Segalo iz Gradiške. Ko je delal v ladjedelnici, ga je udarila na zatilnik jeklena vrv, ki se je odtrgala od žerjava, pod katerim je delal.

...SEJA OBČINSKEGA ODBORA

Na obisk bodo prišli sociologi iz Nove Gorice

Ogledali si bodo naše socialne ustanove

Goriški župan Martina je na ...adnji seji občinskega odbora, ki ...e bila v ponedeljek zvečer, sporočil odbornikom, da je sprejel prošnjo predsednika občinske skupščine Nova Gorica Milana Vižintina ter pristal na obisk skupine sociologov iz Nove Gorice v socialnih zavodih našega mesta; obisk bo v prihodnjih dneh.

Na začetku seje je odbornik Candussi poročal o novem osnutku organičnega pravilnika, ki urejuje odnose med občinsko upravo in uslužbenci. O tem važnem dokumentu, ki naj napravi občinske urade še bolj funkcionalne, se bodo občinski odborniki še pogovorili, nakar ga bodo dali v debato občinskim svetovalcem.

Odborniki so nadaljevali s preučevanjem pritožb proti splošnemu regulacijskemu načrtu, ki jih je opisal odbornik Lupieri. Odobrili so nekatera javna dela, razširitev Ul. 4. novembre ter sporazum z nekim podjetjem za namestitev koškov za odpadke po mestnih ulicah.

Odbornik Agati je poročal o položaju občinskih otroških vrtcev, odbornik De Simone pa o upravi Doma počitka v Ločniku. Odbornik dr. Tomassich je predlagal sprejem prošenj za sprejem v ECA in Fatebenefratelli ter izplačilo bolniške oskrbe.

Prispevajte za DIJAŠKO MATICO!

Kino

Gorica

VERDI. 16.30: «La carovana di fuoco», J. Wayne in K. Douglas. Ameriški kinemaskope v barvah.

CORSO. 17.00: «La calda preda», J. Fonda in Mc Enneri. Ameriški barvni film; mladini pod 18. letom prepovedan.

MODERNISSIMO. 17—22: «L'occhio selvaggio», Ph. Leroy in D. Boccardo. Italijanski kinemaskope v barvah; mladini pod 18. letom prepovedan.

CENTRALE. 17—21.30: «Nel paese delle meraviglie», S. Laurel in O. Hardy. Ameriški film.

VITTORIA. 17.15—21.30: «Il mistero dell'isola maledetta», R. Stevens in D. De Santis. Italijanski kinemaskope v barvah.

Tržič

AZZURRO. 17.30—22: «Soldati e cappelloni», P. De Filippo, v barvah.

EXCELSIOR. 16—22: «E venne la notte», M. Caine in J. Fonda. Kinemaskope v barvah.

PRINCIPE. 17.30—22: «Superman vuole uccidere Jessy», A. Derova in A. Numan.

S. MICHELE. 19—22: «I gialli di E. Wallace — No. 6».

Ronke

EXCELSIOR. Zaprt.

RIO. 19—21.30 «I piaceri delle notti», O. Lara. Barvni film.

DEŽURNE LEKARNE

V GORICI

Danes ves dan in ponoči je odprta lekarna SORANZO, Verdijev korzo 57 — tel. 28-79.

V TRŽIČU

Danes ves dan in ponoči je odprta v Tržiču lekarna «Rismondo», Ul. Toti 50.

V RONKAH

Danes ves dan in ponoči je odprta v Ronkah lekarna «Alla stazione» dr. Mattitija, tel. 75046, Ulica Garibaldi.

šport šport šport šport šport šport

Stanislavu Krasni ob svežem grobu

Dragi Stano!

Ne moremo se sprijazniti s kruto resnico, da Te ni več med nami. Še v nedeljo si ves razigran in poln življenjske sile s tovariši na igrišču branil barve našega društva. V tebi smo gledali lik pravega športnika. Tako na igrišču kot v vsakdanjem življenju si se vedel vzorno. Bil si skromen in občutljiv, nekoliko vase zaprt, a prav v igri si odkrival svoj trden značaj in odločno voljo, ki ti je omogočala premagovati vsakdanje življenjske težave.

Čeprav si bil še zelo mlad, nam je zaklad Tvojih lastnosti dal upanje, da se boš razvil v vrednega člana naše narodne skupnosti. Kruta usoda ni dovolila, da bi se naše želje in predvidevanja uresničila.

Zapuščaš nas potrte v žalosti. Zelo težko bomo nadoknadili Tvojo izgubo. Da dostojnejše počastimo Tvoj spomin, ti obljubljamo, da se bomo še bolj potrudili v nadaljevanju našega dela, ki je za razvoj mladine in obstoj našega rodu neobhodno potrebno.

S temi mislimi in občutki se poslavljamo od Tebe, dragi Stano. Tvoji, nad vse prizadeti materi in družini, izrekamo ob tako bridki preizkušnji iskreno sožalje.

Naj ti bo rahla domača gruda.

KOŠARKA — **PROMOCIJSKO PRVENSTVO**

V nedeljo začetek Tudi Bor pod košem

Goriški Libertas prvi tekmec plavih

V nedeljo se bo začelo promocijsko košarkarsko prvenstvo, na katerem bo že drugo leto zaporedoma nastopila tudi Borova ekipa, ki je lani zasedla tretje mesto. Že lani so se plavi potegovali za napredovanje v višjo ligo, toda prvič zaradi neizkušenosti, nato pa zaradi premoči goriške Ardite, nikakor niso mogli uspeti.

Letos pa se bo ekipa ponovno potegovala za napredovanje v D ligo. Naloga bo seveda zelo težka, konkurenca je namreč huda, poleg tega so plavi izgubili svojega najboljšega pivota Silvana Ambrožiča, ki je prestopil v vrste Hausbrandta. Kot protiutež pa je oblekel plavi dres Aleksander Sirk, ki ima vse značilnosti, da lahko nadoknadi hudo vrzel, ki jo je pustil Ambrožič.

Borovo moštvo pa je v bistvu ostalo enako. Plavi so letos dobili novega trenerja prof. Marija, ki bo nedvomno izredne važnosti za plave, kajti lani so si borovci zapravili najmanj tri tekme zaradi pomanjkanja trenerja, ki bi vodil ekipo izven igrišča in bi tako lahko dal moštvu potrebne smernice.

Borovo košarkarsko ekipo pa sestavljajo naslednji igralci: Savo in Borut Spacal, Boris Fabjan, Igor Sancin, Adrijan Zavadlal, Andrej Rudes, Aleksander Sirk, Rajmond Kralj, Edi Čermelj, Borut Kodrič, Darko Košuta in Branko Lakovič.

Letošnje prvenstvo bo gotovo težje od lani. V prejšnji sezoni je namreč nastopalo le 8 ekip, letos pa 11. Sicer so vse ekipe še prava neznanka.

Spored promocijskega košarkarskega prvenstva

1. kolo (19.11.1967)
Idrolux GO — Edera Pordenone ob 15. uri
Conf. Mario Tržič — Arte GO ob 16.30
Libertas GO — **BOR** ob 10.
Lib. Pordenone — Porzio UD ob 11.
POM Tržič — Servolana ob 11.
Počitek za Marchi Pordenone

2. kolo (26.11.67)
Porzio UD — Marchi Pordenone ob 14. uri
Lib. GO — Lib. Pordenone ob 10.
Servolana — **BOR** ob 11.
Arte GO — POM Tržič ob 11.
Edera Pordenone — Conf. Mario Tržič ob 10.30
Počitek za Idrolux

3. kolo (3.12.67)
Conf. Mario Tržič — Idrolux GO ob 16.30
POM Tržič — Edera Pordenone ob 11. uri
BOR — Arte GO ob 18.30
Lib. Pordenone — Servolana ob 11.
Marchi Pordenone — Libertas GO ob 17.30
Počitek za Porzio Videm

4. kolo (8.12.67)
Libertas GO — Porzio UD ob 10.
Servolana — Marchi Pordenone ob 11. uri
Arte GO — Lib. Pordenone ob 11.
Edera Pordenone — **BOR** ob 10.30
Idrolux — POM Tržič ob 11.
Počitev za Confezioni Mario Tržič

5. kolo (10.12.67)
POM Tržič — Conf. Mario Tržič ob 11. uri
BOR — Idrolux GO ob 18.30
Lib. Pordenone — Edera Pordenone ob 11. uri
Marchi Pordenone — Arte GO ob 17.30
Porzio UD — Servolana ob 11.
Počitek za Libertas GO

6. kolo (17.12.67)
Arte GO — Porzio UD ob 11.
Edera Pordenone — Lib. Pordenone ob 10.30
Idrolux GO — Libertas Pordenone ob 11. uri
Conf. Mario Tržič — **BOR** ob 16.30
Servolana — Libertas GO ob 11.
Počitek za POM Tržič

7. kolo (7.1.68)
BOR — POM Tržič ob 18.30
Libertas Pordenone — Conf. Mario Tržič ob 11. uri
Marchi Pordenone — Idrolux GO ob 17.30
Porzio UD — Edera Pordenone ob 11. uri
Libertas GO — Arte GO ob 10.
Počitek za Servolano

8. kolo (14.1.68)
Arte GO — Servolana ob 11.
Edera Pordenone — Libertas GO ob 10.30
Idrolux GO — Porzio UD ob 11.
Conf. Mario Tržič — Marchi Tržič ob 16.30
POM Tržič — Libertas Pordenone ob 11. uri
Počitek za **BOR**

9. kolo (21.1.68)
Porzio UD — Conf. Mario Tržič ob 11. uri
Marchi Pordenone — POM Tržič ob 17.30
Libertas GO — Idrolux GO ob 10.
Servolana — Edera Pordenone ob 11. uri
BOR — Libertas Pordenone ob 18.30
Počitek za Arte GO

10. kolo (28.1.68)
Edera Pordenone — Arte GO ob 10.30
Idrolux GO — Servolana ob 11. ob 16.30
Conf. Mario Tržič — Libertas GO
POM Tržič — Porzio UD ob 11.
BOR — Marchi Pordenone ob 18.30
Počitek za Libertas Pordenone

11. kolo (4.2.68)
Porzio UD — **BOR** ob 11.
Libertas GO — POM Tržič ob 10.
Servolana — Conf. Mario Tržič ob 11. uri
Arte GO — Idrolux GO ob 11.
Marchi Pordenone — Libertas Pordenone ob 17.30

NAMIZNI TENIS — **Odmevi s turnirja za Borovo nagrado**

Zasluženo četrto mesto E. Boleta v II. kategoriji

Zmagovalec v skupini drugokategornikov Turinčan Baiocchi spada med najboljše igralce v Italiji

Tudi 3. namiznoteniški turnir za Borovo nagrado je za nami. Z veseljem lahko ugotavljamo, da je turnir potekal povsem v redu, za kar gre iskreno priznanje vsem organizatorjem, ki jih je bilo 28. Zahvala gre tudi vsem jugoslovanskim in poljskim igralcem, ki so se polnoštevilno udeležili našega mednarodnega turnirja in tako prispevali, da je bila letošnja 3. Borova nagrada na zelo visoki tehnični ravni. Iskreno se zahvaljujemo še vsem podjetjem in ustanovam, ki so prispevale darila (pokali, praktična darila, kolajne) in denarne prispevke.

3. Borova nagrada se je začela v soboto ob 15. uri s tekmovanjem mladincev. Že v prvem kolu je prišlo do presenečenja, ko je predstavnik tržaškega društva CGS Renni nepričakovano premagal v treh setih ljubljanskega mladinca Šetino, ki je spadal med glavne favorite. Mlademu Ljubljančanu ni uspelo premagati treme, kar je nasprotnik izkoristil.

Od ostalih tekmovalcev je zelo dobro igral predstavnik ljubljanske Olimpije Šimonka, izredno talentirani igralec, ki se bo prav gotovo razvil v zelo dobrega pingpongaša.

Naslov mladincev je zasluženo osvojil letošnji mladinski prvak Slovenije Žekš (NTK Murska Sobota), ki je v finalu premagal že omenjenega Šimonko. Tekma je povsem zadovoljila, saj sta oba tekmeca pokazala že zrelo igro, s hitrimi protinapadi in močnimi zaključnimi udarci s forhandom. Lahko trdimo, da je ta tekma spadala med boljša srečanja turnirja.

Tekmovanje drugokategornikov je bilo rezervirano izključno italijanskim igralcem včlanjenim v GiTeT. V tej kategoriji sta nastopila tudi dva borovca in sicer Edi Košuta in Edi Bole. Edi Košuta se je uvrstil na dobro 7. mesto, čeprav je nato prehitro klonil Scarpelliniju (Nosari Bergamo). Zelo dobro pa je igral Edi Bole. Njegovo 4. mesto je povsem zasluženo in z nekoliko sreče bi se lahko uvrstil celo v finale. Že v prvem kolu je Bole odpravil močnega drugokategornika Consonnija (Alpe Bergamo), katerega še ni prej nikdar premagal. V naslednjem kolu je imel za nasprotnika zelo močnega Bonfantija (Alpe Bergamo). Posebno v tem srečanju je borovec pokazal izredno igro in dobre top-spine. V pol… finalu je Bole izgubil v treh set… z Dal Collejem (Olimpica Vicenza) v lepi in izenačeni tekmi.

V finalu sta se tako pomerila … omenjeni Dal Colle in favorit št… vilka 1 Claudio Baiocchi iz Turin… Moramo reči, da spada Baiocc… med najboljše italijanske igralce. Uvrščen je na 15. mesto v Italiji, je pa dejansko že med prvo deseterico Baiocchi je dobro igral tudi v 1. kategoriji proti Vecku. Čeprav je tekmo izgubil s 3:0, je pokazal zrelo igro in večkrat spravil v zadrego Ljubljančana. Zmaga v drugi kategoriji je bila lahek plen Turinčana ,saj je bil Dal Colle preveč nervozen, da bi lahko kaj več dosegel.

V soboto zvečer so stopili za zelenimi mizami prvokategorniki. Vsi so pričakovali nastop najboljših Jugoslovanov in niso ostali razočarani. Vecko je dvakrat nastopil, najprej proti Baiocchiju in v naslednjem kolu še proti Borisu Košuti. Obe tekmi je Vecko dobil s 3:0, čeprav sta nasprotnika dala vse iz sebe, da bi osvojila vsaj po en set. Šele kasneje je nastopil mojster bele žogice Ištvan Korpa, ki je že prej na treningu z Veckom navdušil gledalce. Njegov slog je res nekaj izrednega. Zdi se, da vsak še tako nevaren udarec vrača z izredno lahkoto, ko pa on tolče s forhandom ali včasih tudi z bekandom ni pomoči za nasprotnika. Žogica se vrne na drugo stran mize z izredno hitrostjo in prav tam, kjer jo najmanj pričakuje. Tako je bilo tudi v lepi tekmi proti Poljaku Kubaczki, katerega je Korpa premagal v treh setih. Tekma je navdušila gledalce. Kubaczka je zlasti v prvih dveh setih dobro vračal v obrambi nasprotnikove udarce, a vseeno je bilo preveč takih, ki jih ni mogel na noben način ubraniti.

T—ar

Pogled v dvorano med finalnim dvobojem moških dvojic Vecko - Korpa (Olimpija Ljubljana) : Teran-Janškovec (Triglav Kranj)

ODBOJKA — **PO I. KOLU B LIGE**

Moška šesterka Bora povsem zadovoljila

V soboto se je začela dolga serija odbojkarskih prvenstev, ki bo trajala skoraj do konca maja. Prva so stopila na igrišča moštva moške B lige v prvenstvu, ki je, zaradi raznih podskupin in kvalifikacijskih tekmovanj, najdaljše.

Vsa štiri tržaška moštva je federacija vključila v B skupino. To je velika olajšava za Bor in predvsem za gasilce, ki tako nimajo v svoji skupini «nepremagljivega» nasprotnika, kot bi ga drugače imeli če bi bile vključene v to skupino še Minelli in Menegola (sedaj Panini) iz Modene. Torej možnost ponovnega povratka v A ligo? Vsekakor so atleti moštva Ravalico glavni favoriti za končno zmago.

Bor bo prav gotovo, zaradi svoje tehnike in borbenosti, ki ga je vedno odlikovala, na prvih mestih lestvice. Letos pa bo verjetno močno pešal napad. Walter Veljak, eden najboljših Borovih tolkačev, misli pustiti plavi dres, ker mora na odsluženje vojaškega roka in bo verjetno podpisal za Ruini iz Firenc.

Borovci so v prvi tekmi tega prvenstva s prikazano igro prepričali vse prisotne. Dobro so igrali v obrambi, predvsem v bloku. Razveseljivo pa je dejstvo, da so se posluževali sistema četrtega na mreži, ki je zelo aktualen in ga uporabljajo skoro vse ekipe.

Libertas je medlo zaigrala in ni mogla do živega razigranim Borovim predstavnikom. Beli so pokazali nekaj posameznih posegov, ki pa so se skoro vedno klavrno končali.

CRDA je imel v gosteh šesterko Bovolija iz Bologne. Pred prvenstvom je bilo mnogo govora o tej ekipi, ki pa na sobotni tekmi, morda zaradi šibkosti nasprotnika, ni prepričala. Za Bovoli torej popravni izpit to soboto, ko bo sprejel v goste nevarno postavo Pagnina. Ta je namreč s precejšnjo lahkoto odpravil Celano iz Bergama, ki je vedno solidna ekipa in je prav Boru delala v preteklih prvenstvih mnogo preglavic.

CRDA je v soboto odigral morda najbolj nespametno tekmo odkar nastopa. Trener se je posluževal igralcev, ki niso na višini in je pustil na klopi že izkušene, ki bi vsekakor več doprinesli. Drugo pa je bilo to, da so igralci trmasto vztrajali pri «četrtem na mreži», ki zahteva veliko vigranost in predvsem solidno tehniko. Tega pa si danes CRDA ne more privoščiti in zato bi bilo najbolje, da bi igrala sistem, sicer zastarel, s podajačem na centru.

Tržaški gasilci so gostovali v Forliju in gladko premagali tamkajšnjo Intrepido. Gasilci so v prvih dveh setih diktirali tempo in si dovolili v tretjem nizu vrsto zamenjav, kar bi jih lahko drago stalo. Domačini so se močno približali in Tržačanom je uspelo le za las iztrgati še zadnjo točko in set.

Izidi prvega kola:

Bor - *Libertas 3-0 (15-6, 15-6, 15-10)
Bovoli - *CRDA 3-0 (15-4, 15-5, 15-8)
Ravalico - Intrepida 3-0 (15-7, 15-8, 16-14)
…agnin - Celana 3-1 (16-14, 15-13, 10-15, 15-13)
…tigiani - Robur 3-0 (…5-9, 16-14, 18-16)

LESTVICA

…li	1	1	0	3	0
	1	1	0	3	0
…lico	1	1	0	3	0
…in	1	1	0	3	1
…iani	1	1	0	3	0
…a	1	0	1	1	3
…pida	1	0	1	0	3
…as	1	0	1	0	3
	1	0	1	0	3
	1	0	0	0	3

…odnje kolo (19. t. m.)

…ana - Intrepida, **Bor** - CRDA, …ico - Artigiani, Bovoli - Pa… Robur - Libertas.

f. v.

ATLETIKA ZA MEMORIAL M. FILEJ V GORICI

Lep uspeh predstavnikov Sokola (Nabrežina) in Brega

V nedeljo so bile v Gorici atletske tekme za Memorial M. Filej 196… Te so dale naslednje iz…

4. Marinič (GO) 9"8
5. Češčut (GO) 9"8
Lukač (za trob…) 9"2

1. Tavagnutti 6,58
2. Buttignon 6,38
3. Musulin 6,24

Met kop…
…6,91
…,40

MEDNARODNI NOGOMET

ZA POKAL SEJEMSKIH MEST

Brez gola tekma Bologna - Dinamo

Zmaga Atalante nad dunajsko Austrio

BOLOGNA: Vavassori; Furlanis, Ardizzon; Guarneri, Roversi, Turra; Perani, Bulgarelli (Pace), Clerici, Haller, Pascutti.

DINAMO: Dautbegović; Cvek, Gračanin; Belin, Ramljak, Blaškovič; Čerček, Pirić, Novak, Gucmirtl, Rora.

SODNIK: Burtenshaw (Anglija).

BOLOGNA, 15. — Prva tekma II. kola turnirja za pokal sejemskih mest med Bologno in zagrebškim Dinamom se je končala neodločeno brez gola. V prvem polčasu so prevladovali Bolonjčani, v drugem pa so gostje, pa čeprav se niso naprezali, večkrat skušali ogrožati Vavassorija. Vztrajali niso, ker so se zadovoljili z neodločenim izidom.

* * *

BUDIMPEŠTA, 15. — Povratno srečanje Ferencvaros - Real Zaragoza so morali zaradi megle v 27' p.p. pri stanju 0:0 prekiniti. Tekmo bodo odigrali jutri.

Izidi tekem ostalih turnirjev

Pokal pokalnih prvakov

Na Dunaju: Rapid - Eintracht (Brunswick) 1:0 (0:0)

V Sarajevu: Sarajevo - Manchester United 0:0

V Budimpešti: Vasas - Valur Reykjavik 6:0

Pokal pokalnih prvakov

V Krakowu: Hamburg - Wisla 1:0 (0:0)

Pokal evropskih narodov

V Ankari: Turčija - ČSSR 0:0

Mitropa Cup

V Beogradu: Crvena zvezda-Diosgyoer 3:1 (1:0)

V Trenčinu: Jednota - Železničar Sarajevo 0:0

Na Dunaju: Atalanta - Austria 2:1 (0:1)

V Budimpešti: Ujpest Dozsa - Sportklub Dunaj 6:1 (4:1)

* * *

FIRENCE, 15. — Ob zaključku današnjega treninga, med katerim je italijanska reprezentanca premagala 15:0 (7:0) je tehnični komisar Valcareggi najavil postavo, ki bo v soboto igrala v turnirju za pokal evropskih narodov proti Švici. Ta bo:

Albertosi; Burgnich, Facchetti; Rosato, Bercellino, Picchi; Domenghini, Juliano, Boninsegna, De Sisti, Riva.

SZ BOR

Seja Bora bo jutri ob 20.30 na sedežu združenja. Prosimo odbornike, da se gotovo udeleže seje.

ZIMOVANJE SPDT

bo v Kranjski gori od 26. decembra 1967 do 2. januarja leta 1968. Zaradi omejenega števila mest je nujna takojšnja prijava. Vpisovanje in pojasnila v Ul. Geppa 9.

Na razpolago so tudi sobe za starše z otroki.

Predsmučarska telovadba SPDT

bo jutri, 17. t. m., ob 20.30 na stadionu «Prvi maj».

Predstavniku tržaškega kluba pokr…

STRELJANJE

MEMORIAL M. FILEJ

…nes ob 20. uri se bo začelo v … dvorani goriškega Katoliškega … tekmovanje v streljanju … puško. Tekmujejo lahko … in ženske, posamezniki in …štva (trije člani). Posamezniki …lo razdeljeni v dve kategoriji: …raščajniki-ce (1950 in mlajši) …r mladinci-ke (1949 in starejši). …rvi trije vsake kategorije bodo …rejeli medalje, prvo moštvo pa …ehodni pokal. Tekmovanje se bo …daljevalo jutri, v petek, ob 20. …ri.

ILJA ERENBURG

SREČANJA S SODOBNIKI

(Odlomki iz knjige «Ljudje, leta, življenje»)

Julian Tuwim

Minila so leta. Hitler se je zastrupil Voditelji poljskih protisemitov so emigrirali v Anglijo in Ameriko. Toda v Tuwimovem srcu rana ni zarastla. Spominjam se zadnjega srečanja z njim. Bilo je v tegobnem, 1952. letu... Marsikaj sva se spominjala in o marsičem sva se pogovarjala. Julek (naj mi bo dovoljeno, da ga tukaj prav tako nazivam) je nenadoma vstal, pristopil k meni, me objel in v želji, da bi prikril razburjenje, mi je takoj rekel: «Zdaj pa pojdiva v ‚Pepelišče' — tam kuhajo dobro italijansko kavo...»

Omenil sem Heineja: Tuwim je imel z njim nekaj skupnega, toda mimo tistega kar zanima poznavalce človeških vrst — imel je ironijo, ki jo poraja pretirana občutljivost. Tuwim se je včasih morda zdel tudi ohol. Njegovi številni verzi so žalili ljudi, ki so spoštovali hierarhijo. Tuwim je takšnim delil strupene vzdevke. «Veš, jež ima verjetno zelo nežno srce,» mi je nekoč rekel Tuwim. Kadar je bil ginjen, se je navadno poskušal šaliti. 1950. leta, na kongresu miru, je k Tuwimu pristopilo mlado dekle in začelo z navdušenjem pripovedovati, kako rada ima njegovo njigo «Sedma jesen» Tuwim se je zmedel se nepričakovano obrnil k meni in rekel: «Ali se spominjaš tistega špijona, ki je bil moj občudovalec?...» To je bilo zares 1928. leta. V Varšavi sta me spren… ljala dva špijona: eden je bil močan, imel je obraz in navad… boksarja, drugi pa je bil suhljat in zelo kratkoviden. Pogos… me je na ulici izgubil izpred oči. Navadil sem se nanju in … včasih poprosil, če bi mi kupila časnike ali škatlico cigare… Skratka, udomačil sem ju. Nekoč sem šel po cesti skup… s Tuwimom, pogovarjala sva se o pesništvu. Nenadoma se… opazil, da je suhec, namesto da bi se motal zadaj, zač… hoditi vzporedno s Tuwimom. Razjezil sem se in ga opozor… na pravila lepega vedenja, toda odgovoril mi je: «Tega … počenjam po službeni dolžnosti... Kako da ne bi posluša… kadar govori Tuwim...» Od začudenja sva planila v sme…

Pri Tuwimu najdemo veliko zlobnih verzov o malor…ščanih. Spominjam se kavarne «Mala zemljanka» pozimi 1… leta. Tjakaj niso zahajali samo pesniki «skamandriti», tem… tudi elegantni adjutant Pilsudskega Duglawa Wieniawski, … ževalec umetniškega sveta, temveč vsi prebivalci Varšave, … so hoteli veljati za ugledne ljudi in so uro pred kosilom … kavo ali pa jedli torte s smetano. Iz njih se je norče… Tuwim: «Ob enih popoldne je bedak s strahospoštovanje… vstopil v kavarno, sedel je košato, bil videti energičen, sk… raj tujec in si prizadeval, revež, glumiti oholega boksar… ali plemiča, morda pa celo lorda... Nihče ga ni opazil in smel… ljaje se kislo je sklenil, da bo Španec De Mendos Oliva, p… slovni človek iz Pampelona ,operni pevec iz Alicante, Špane… monarhist, Španec emigrant. Toda vse je bilo zaman, celo… tudi če bi bil iz Toleda, in zato je šel do Water-Closeda. I… ko je tam potožil neumni starici, se je vrnil domov v hišo… številka sedemnajst na Mali Koszykowi.»

Včasih se je zdelo številnim, da je Tuwim v jezi pripravljen ponoviti Puškinove besede: «Nehajte, kaj zadeva mirnega pesnika vaša usoda!» V bistvu pa je Tuwim ljubil tiste, ki jim običajno pravijo «mali ljudje», dokler te besede niso postale novinarska fraza. Ni slučaj, da je eno svojih naj…

…otom, vzetim iz Schubertove … …ikokrat v trenutkih žalosti...» … …et za dan v Tomaszow. Tam … …embrska tišina. V prav isti bel… …ohištvo, da bi dokončala nedo… … pa je prav to tisto «najtežje» … …i se, kot da ni ustvarjena iz … Aleksandra Bloka in kot v…

… dejal, da Tuwima včasih niso razumeli niti njegovi prijatelji, sem mislil prav na to: na nenavadno … pletenost, ki postaja preprostost, na človeka, ki veliko ve, na modrega in hkrati otroškega človeka, na pesnika smešnih satir in težke lirike. Pisal je verze za otroke in v neki pesmi izpovedal o čudaku Janku, ki dela vse narobe Otroci poslušajo verze, se smejejo, Tuwim pa se je smehljal kot krivec, saj je bil sam podoben Janku, iz katerega se je sam norčeval.

Ko sem bil zadnjič v njegovi hiši, se je Tuwim šalil z osemletno Evo. Nenadoma sva oba od nekod začutila žalost. Jaz pa nisem niti pomislil, da ga nikoli ne bom več videl.

Tuwim je ljubil drevesa. Spominjam se njegovih verzov … v gozdu poskuša najti drevo, iz katerega bodo zanj naredili krsto. Po vedri otožnosti so ti verzi sorodni Puškinovim verzom: «Begam li vzdolž šumnih ulic...»

V parkih Varšave, izven mesta, na vrtu pesnika Iwaszkiewicza sem, medtem ko sem opazoval drevesa, mislil na drevo Juliana Tuwima. Bil je tri leta mlajši od mene, in glej… že sedem let je minilo od njegove smrti. Privadil sem se bil … izgubam, pa se vendar nikakor ne morem pomiriti s tem — to je preveč boleče.

Toda kako lepo je, da sem ga bil srečal v življenju!

(Nadaljevanje sledi)

UREDNIŠTVO: TRST - UL. MONTECCHI 6, II., TELEFON 93-808 in 94-638 — Poštni predal 559 — PODRUŽNICA: GORICA: Ulica 24 M… št. 20 — Telefon 37-338, 95-823 — NAROČNINA: mesečna 800 lir — vnaprej četrtletna 2.250 lir, polletna 4.400 lir celoletna 7.700 lir — SFRJ posamezna številka v tednu in nedeljo 50 para (50 starih dinarjev), meseč… — Poštni tekoči račun: Založništvo tržaškega tiska Trst 11-5374 — SFRJ: AD.T, DZS, Ljubljana, Stari trg 3/1., telefon 22-207 tekoči račun pri Narodni banki v Ljubljani — 501-3-270/1 — OGLASI: Cena oglas… 250, osmrtnice 150 lir — Mali oglasi 40 lir beseda — Oglasi tržaške goriške pokrajine se naročajo pri upravi — Iz vseh drugih pokrajin Italije pri «Società Pubblicità I… Založništvo tržaškega tiska. Trst